

Ljudska PRAVICA

„LJUDSKA PRAVICA“
USTANOVljena 1. OKTOBRA
1945 — MED NARODNOSVO-
BODILNO BORBO JE IZHA-
JALA KOT 16-DNEVNIK IN
TEDNIK — OD OSVOBODITVE
DO 1. JULIJA 1951 KOT DNEV-
NIK, NATO PA KOT TEDNIK
— OD 1. JUNIJA 1953 IZHAJA
V REDAKCIJSKI POVEZANO-
STI Z „BORBO“

POROČILO REPUBLIŠKE VOLILNE KOMISIJE

V nedeljo je volilo v Sloveniji 86,3 odstotka kmetijskih proizvajalcev

Splošne volitve odbornikov zborov proizvajalcev občinskih ljudskih odborov v skupini kmetijstva, ki so bile v LR Sloveniji dne 27. oktobra 1957 so bile povsod v redu opravljene. Po telefonskih podatkih okrajnih volilnih komisij je bila volilna udeležba v posameznih okrajih naslednja:

Okraj	Število vol. upravičencev	Glasovalo št. %	Neveljav. glasovnic št. %
Celje	27.929	24.390 87,3	663 2,7
Gorica	22.545	18.964 84,1	763 4,0
Koper	17.984	17.478 97,2	476 2,7
Kranj	14.920	11.734 78,6	760 6,5
Ljubljana	34.023	27.394 80,5	1195 4,4
Maribor	43.265	34.918 80,7	850 2,4
Mur. Sobota	30.783	29.818 96,9	1126 3,8
Novo mesto	20.189	17.145 84,9	742 3,3
Trbovlje	13.419	12.459 92,8	182 1,5
Skupaj LRS	225.057	194.300 86,3	6757 3,5

Tudi volitve v zbor proizvajalcev občinskih ljudskih odborov (obe proizvajalski skupini) so bile v organizacijsko-tehnične strani v redu pripravljene in izvedene, pri čemer gre priznanje okrajnim in zlasti občinskim volilnim komisijam.

Poročevalska služba v dnevih volitev je delovala brez zastoja, za kar gre glavna zasluga uslužbencem PTT službe.

SEJA PREDSEDSTVA ZVEZNEGA ODBORA SZDL JUGOSLAVIJE

Važne in obsežne naloge

v zvezi s pripravi volitve v zvezno in republiške skupščine

Beograd, 28. okt. (Tanjug). Danes dopoldne je bila v Beogradu seja predsedstva Zveznega odbora SZDLJ, na kateri so obravnavali nekatera preda zunanje politična vprašanja in razpravljali o pripravi volitve poslancev, Zvezne ljudske skupščine in republiških ljudskih skupščin. Predsedstvo je ugotovilo, da čakajo Socialistično zvezo važne in obsežne naloge v zvezi s pripravi na bližnje volitve v zvezno in republiške skupščine.

Predsedstvo je menovalo volilno komisijo, na katero bo zvezni odbor prenesel nekatere posle v zvezi s pripravi na volitve. V tej komisiji so: predsednik Petar Stambolić, sekretar Krsto Popović, člani pa Dobrović Radosavljević, Vida Tomšić, Dušan Petrović, Uglješa Danilović, Krste Crvenkovski, Andro Mugoša, Zvonko Brkić, Veljko Zeković, Otmir Kreačić, Ivan Božićević, Josip Vidmar, Franjo Gaž, Vlada Simić, Mika Tripalo, Stevo Doronjski, Soti Pal, Predrag Ajtić, dr. Leo Geršković, Ninko Petrović, Vukašin Stambolić, Anton Pavlinić, Bosa Cvetić, Džemal Bijeć, Fadil Hodža, ing. Jovan Janković, Milivoje Urošević in Dušan Blagojević.

Naloga te komisije je, da organizira, spremlja in usmerja volilne priprave na način in s sredstvi, ki naj zagotove politični vpliv Socialistične zveze ter tako spodbuja živahno politično dejavnost in mobilizacijo vseh družbenih sil za glavne probleme nadaljnega razvoja naše socialistične družbe. Naloge te komisije torej zajemajo ne samo organizacijske posle v zvezi s pripravi, predlaganjem in izvolitvijo kandidatov za ljudske poslance, marveč predvsem politično stran volilne akcije.

KORISTNE IZKUŠNJE

Z nedavno uveljavljenimi spremembami volilnega zakona je storjen nadaljnji korak na poti k podrobni proučitvi volilnega sistema v skladu z razvojem naše socialistične demokracije. Volilna komisija naj bi pomagala tako seznaniti volilce s temi novostmi, kakor tudi pri njihovem pravilnem uveljavljanju.

Izkušnje in sadovi politične agitacije na volitvah v občinski in okrajne ljudske odbore bodo koristili volilni komisiji tudi v pripravi na skupščinske volitve. Komisija naj predvidi ukrepe in pomaga organizacijam Socialistične zveze, da postane volilna agencija široka in vsestranska akcija vseh političnih sil za pojasnjevanje sadov in uspehov dosežanj politike in za tolmačenje nadaljnega razvoja. Komisija naj pomaga, da se vsa politična dejavnost v zvezi s temi volitvami usmeri predvsem na glavna neposredna vprašanja našega razvoja — na izpolnjevanje perspektivnega plana in nadaljnega razvoja socialističnih družbenih odnosov.

VREMENSKA NAPoved

ZA TOREK 29. OKTOBRA

Pretelno oblačno brez večjih padavin. Temperature ponoči med 5 in 10, v Primorju do 12, najvišje dnevne pa do 13 stopinj C.

EDVARD KARDELJ OB VRNITVI IZ GRČIJE

Činitelj miru in varnosti ter miroljubnih stikov v jugovzhodni Evropi

Pripravljenost Grčije na sodelovanje najboljša pot rdilo prijateljstva — Skladna stališča na širokem torišču mednarodnih vprašanj

Beograd, 28. okt. (Tanjug). Podpredsednik Edvard Kardelj se je danes kmalu po 16.30 po večdnem obisku v Grčiji vrnil v Beograd. V Grčiji se je mudil na uradnem obisku na povabilo predsednika grške vlade Karamanlisa.

Iz Aten je Edvard Kardelj s svojim spremstvom odpotoval nekaj minut po 15. Na letališču so ga pozdravili stalni državni podsekretar v zunanjem ministrstvu Skeferis, grški veleposlanik v Beogradu Zakalotis, naš veleposlanik Mišo Pavičević in drugi. Ob slovesu je godba zaigrala grško in jugoslovansko himno in Edvard Kardelj je pregledal častno četo grškega letalstva.

Med potjo v Beograd je pod-

predsednik Kardelj poslal grškemu ministrskemu predsedniku Karamanlisu in zunanjemu ministru Averofu še posebni pozdravni in zahvalni brzojavki. K sprejemu podpredsednika Kardelja na zemskem letališču so se zbrali podpredsednik Aleksander Ranković, Djuro Pucar, Miloš Minić, Veljko Zeković in Moma Marković, Aleš Bebler in Dobrović Vidić in mnogi drugi.

V letališkem poslopu je dal podpredsednik Edvard Kardelj potem pred mikrofonom, Radia Beograd naslednjo izjavo:

Predvsem bi rad izrazil svoje posebno zadovoljstvo, da se mi je ponudila priložnost, da na povabilo grške vlade obiščem prijateljsko sosedno Grčijo ter da se znova srečam s predsednikom grške vlade Karamanlisom in zunanjim ministrom Averofom, s katerima smo imeli lani v Beogradu tako koristne razgovore.

Sprejeli so nas izredno prišerno tako uradni predstavniki grškega naroda — pri čemer bi rad posebej poudaril ljubeznivost, ki sta nam jo izpričala kralj in kraljica, kakor tudi gospod Karamanlis in gospod Averof ter njegova soproga kakor tudi drugi ljudje, ki smo jih med svojim obiskom v Grčiji srečavali.

Reči moram, da so bila pričakovanja, s katerimi smo pred tednom dni odpotovali iz Beograda, s srečanji v Atenah več kakor izpolnjena. Medsebojno razumevanje in pripravljenost na sodelovanje, ki ju goji tudi grška vlada, so najboljša pot rdilo, da naših dveh dežel ne vežejo samo vezi tradicionalnega prijateljstva, marveč tudi sedanje skupne koristi, ki so prišle tokrat tako jasno do izraza. To je hkrati najboljša jamstvo za nadaljnje uspehe na poti našega sodelovanja, ki

je že doslej rodilo zelo koristne sadove.

Razgovori, ki smo jih imeli s predstavniki grške vlade, so potekali v duhu odkritosrčnega prijateljstva in pripravljenosti obeh strani, da skupaj prispevata k ureditvi spornih mednarodnih vprašanj in razvoju mednarodnih stikov v smeri popuščanja napetosti in miroljubnega sodelovanja med narodi. Razgovori so potrdili, da sedanje sodelovanje naših dveh dežel ni samo podlaga prijateljstva naših narodov, marveč tudi činitelj miru, varnosti in miroljubnih stikov med narodi v tem delu sveta.

Koristi naših dveh dežel in njunega lastnega razvoja ter miroljubna vloga, ki naj jo odigraja tudi v mednarodnem dogajanju ter koristi miru in delu sveta nam nalagajo, da nadaljujemo pot sodelovanja, ki so jo dosedanja sadovi potrdili. Veseli me, da lahko v trdnem prepričanju rečem, da so naši razgovori v Atenah še enkrat pokazali, da se ujemajo gledišča obeh vlad na zelo širokem torišču v vprašanjih, ki so bistvena za utrditev miru na svetu. Dejstvo, da se lotevamo posameznih problemov večji različnosti — kar je pogojeno z različnostjo mednarodnega položaja ene

in druge dežele — tega ne ovira in ne sme ovirati.

Na tem mestu se ne bi podrobneje spuščal v perspektive našega sodelovanja. Samo skupno poročilo o razgovorih v Atenah govori o duhu, ki je vladal na teh srečanjih in o obsegu naših skupnih koristi. Rad bi samo poudaril, da smo ugotovili tudi nekatere konkretne možnosti in oblike sodelovanja. Med drugim se bo v najkrajšem času sestala mešana komisija, ki bo proučila sadove dosedanjega sodelovanja in predlagala ukrepe za njegovo nadaljnje pospeševanje na raznih področjih.

Od naših grških prijateljev smo se poslovlili v obojestransko prepričanju, da so bili razgovori koristni prispevek v nadaljnem razvoju naših stikov.

Stalna trgovinska delegacija Egipta v Vzhodni Nemčiji

Kairo, 28. okt. — Kairski radio je poročal, da je predsednik Nasser podpisal dekret o ustanovitvi stalnega egiptovskega trgovinskega predstavništva v DR Nemčiji.

KARDELJ O SODELOVANJU Z GRČIJO

TRAJNA KORIST

Atene, 28. okt. (Tanjug). Ko je podpredsednik Edvard Kardelj zapuščal Grčijo, je poslal predsedniku grške vlade Konstantinu Karamanlisu in zunanjemu ministru Averofu poslovljni brzojavki. Prva se glasi:

Gospod predsednik, ko zapuščam tla prijateljske Grčije, bi se Vam rad zahvalil v svojem in imenu mojih sodelavcev za gostoljubnost in prijateljska čustva, ki smo jih bili deležni med našim obiskom v vaši deželi in za gostoljubje, ki ste nam ga izkazali Vi nam osebno.

Gospod predsednik, rad bi Vam izrazil svoje prepričanje in prepričanje mojih sodelavcev, da so naši razgovori še enkrat potrdili globoko obojestransko zainteresiranost na vsestranskem medsebojnem sodelovanju. Uspešni razvoj jugoslovansko-grškega prijateljstva je najboljša poročilo, da se bodo stiki med našima deželama tudi v prihodnje razvijali v obojestransko korist in tudi v korist miru in miroljubnega sodelovanja med narodi.

Dovolite, da ob tej priložnosti poudarim, da vidijo narodi in vlada Jugoslavije v jugoslovansko-grškem prijateljstvu in sodelovanju izraz trajnih koristi obeh dežel. Srečen sem, da lahko rečem, da so naša srečanja s predstavniki grške vlade in grškega naroda v celoti potrdila naše prepričanje, da gojita grška vlada in ljudstvo Grčije enaka čustva.

Prosim Vas, gospod predsednik, da sprejmete moje najboljše želje za razcvet prijateljske Grčije in za Vašo osebno srečo.

V brzojavki zunanjemu ministru Averofu je rečeno:

Dovolite mi, da Vam izrazim svojo zahvalo kakor tudi zahvalo mojih sodelavcev za posebno pozornost in prišerno sprejem, ki smo ga bili deležni v prijateljski Grčiji. Prepričani smo, da pomenijo naši razgovori, ki so se razvijali v duhu prijateljstva in medsebojnega razumevanja, novo podlago in prispevek k razvoju naših vsestranskih stikov in s tem k zblizanju narodov Jugoslavije in Grčije.

KOČA POPOVIĆ NA POTI IZ NEW YORKA

Vztrajno prizadevanje

bo edino omogočilo normalizacijo in pomirjenje v mednarodnih odnosih

London, 28. okt. (Tanjug). Državni sekretar za zunanje zadeve Koča Popović je prispel danes z letalom iz New Yorka v London. Tu ostane dva dni, potem odpotuje prek Pariza v Beograd.

Na londonskem letališču je Kočo Popovića sprejel in pozdravil jugoslovanski veleposlanik v Londonu Ivo Vejvoda. Pred odhodom iz New Yorka je Koča Popović novinarjem izjavil:

Naša delegacija je tudi letos prišla na zasedanje Generalne skupščine z namenom, da prispeva k ugodni ureditvi perečih mednarodnih problemov, med katerimi sta na prvem mestu vprašanje razorožitve in napetost na Blžnjem vzhodu. Naša akcija se je med zasedanjem razvila v tej smeri. Menimo, da je zadelo takšno naše prizadevanje na razumevanje mnogih dežel. Žal ne moremo reči, da so bili doslej doseženi zadovoljivi uspehi iz razlogov, ki smo jih jasno označili, ko smo govorili na zasedanju v OZN. Edini zaključek, ki ga lahko povzamemo iz vsega tega, je, da bi si morale vse dežele in vse vlade še bolj prizadevati, da bi odpravili prevladujoče nezadovoljstvo, pa tudi skrbi zbujajoče stanje v mednarodnih stikih.

Kar tiče nas, bomo tudi v prihodnje zastavili svoje moči, da bi kar največ prispevali k ugodnemu razvoju, tembolj, ker menimo, da je takšen razvoj nujno potreben, če hočemo preprečiti posledice, ki bi utegnile biti za mednarodno življenje v celoti zelo hude.

GROMIKOVA POBUDA V OZN

NOVE METODE

v obravnavanju razorožitvenih vprašanj

Sedanjo maloštevilno razorožitveno komisijo in njen ožji odbor naj bi nadomestila nova stalna in univerzalna komisija, ki naj bi stalno razpravljala o razorožitvi in upoštevala vse predloge

New York, 28. okt. (TASS). Sovjetska zveza je predlagala OZN, naj razpusti sedanjo razorožitveno komisijo in njen ožji odbor ter namesto nje ustanovi stalno razorožitveno komisijo, v kateri bi bile zastopane vse članice te mednarodne organizacije. Predlog je obrazložen v pismu, ki ga je zunanji minister ZSSR Gromiko poslal generalnemu sekretarju OZN Dag Hammarskjöldu in v katerem ga prosi, naj predlog Sovjetske zveze dostavi vsem članicam svetovne organizacije kot uradni dokument.

Sovjetski zunanji minister pravi v pismu Hammarskjöldu, da dolgoletno obravnavanje razorožitve v sedanji komisiji OZN in v njenem ožjem odboru ni pripomoglo do sporazuma o razorožitvi. Eden izmed vzrokov je v tem, da razpravljajo o razorožitvi v ozkem krogu držav — v razorožitvenem ožjem odboru in komisiji, oziroma v tem, da 70 držav,

katerih narodi so prav tako zainteresirani na čim hitrejši ureditvi tega problema, praktično ne sodeluje v njegovem obravnavanju. Vse to nujno terja novo in stalno razorožitveno komisijo ob sodelovanju vseh članic OZN. Njeno delo ne bi smelo biti omejeno z nobenim določenim rokom in sistematično bi morala obravnavati predloge vseh držav ter jih upoštevati v svojih priporočilih Generalni skupščini OZN.

Gromiko pravi dalje, da je obveščenost velikega števila dežel, članic OZN o pogajanjih v razorožitvenem ožjem odboru pogojena z voljo držav, ki so zastopane v tem organu OZN. V nasprotju z dosedanje prakso naj bi bilo delo stalne razorožitvene komisije javno, tako da bi bile vse dežele sproti poučene o pogajanjih. Široko in odkrito obravnavanje v stalni komisiji bi ustvarilo ugodne pogoje za izpričanje prizadevanj, za razširitev stikov, za srečanje in druge oblike sodelovanja med državami.

Ustanovitev stalne razorožitvene komisije po mnenju vlade Sovjetske zveze ne izključuje

možnosti, da bi posamezne države ali skupine držav posebej obravnavale te ali one strani razorožitvenega problema.

Sovjetski zunanji minister je priložil pismu tudi uradno resolucijo ZSSR o tem predlogu.

London, 28. okt. (Reuter). V pooblaščenih britanskih krogih pravijo, da bo Velika Britanija zavrnila sovjetski predlog o novi razorožitveni komisiji, v kateri bi bile zastopane vse članice OZN. Britanska vlada bo dala baje v tem smislu takoj vsa potrebna navodila svojemu delegatu v OZN. Ti krogi pripominjajo, da je Velika Britanija za to, da se pogajanja o razorožitvi nadaljujejo v ožjem razorožitvenem odboru.

Veleposlanik Pavlič pri Sukarno

Džakarta, 28. okt. (Tanjug). Predsednik Sukarno je danes sprejel jugoslovanskega veleposlanika Staneta Pavliča in se z njim razgovarjal o stikih med Jugoslavijo in Indonezijo in o mednarodnih političnih vprašanjih. Razgovora sta se udeležila tudi zunanji minister Subandrio in generalni sekretar ministrstva Tamzil. Predsednik Sukarno je veleposlanika Pavliča povabil, naj se mu pridruži na njegovem potovanju na otoke v Vzhodni Indoneziji, ki bo trajalo od 31. oktobra do 11. novembra.

PRED MEDNARODNIM DNEVOM VARČEVANJA

Podvojeno naraščanje HRANILNIH VLOG

Blizu 370.000 vlagateljev v Sloveniji ima zdaj za 6.700 milijonov dinarjev hranilnih vlog

Denarno varčevanje se je letos v vsej državi zelo razvilo. Konec avgusta so vse hranilne vloge v Jugoslaviji dosegle 25,8 milijarde dinarjev nasproti 18,8 milijarde v začetku leta. Samo v prvih osmih mesecih so vloge narasle za 7 milijard dinarjev nasproti 4,7 milijarde dinarjev v minulem letu. Vloge pa nadalje naraščajo za skoro milijardo dinarjev mesečno, tako da bo do konca leta celoletni prirastek dosegel okrog 10 milijard dinarjev.

Če vzamemo samo Slovenijo, kjer je varčevanje najbolj razvito, tedaj vidimo, da so hranilne vloge konec avgusta dosegle 6,7 milijarde dinarjev s prirastkom 1,7 milijarde dinarjev samo v prvih osmih mesecih, medtem ko se lani vse leto povečale za 1,2 milijarde dinarjev. Vsega pa je zdaj v Sloveniji blizu 370.000 vlagateljev.

Podvojeno naraščanje hranilnih vlog nam pravi o rastočem zaupanju varčevalcev v naše denarne zavode, v naš gospodarski razvoj in uspeh prizadevanja za

SKLEP ZVEZNEGA IZVRŠNEGA SVETA

Dveodstotne obveznice za odškodnino

za razlašeno premoženje bodo izplačane v gotovini

BEOGRAD, 28. oktobra. (Tanjug). Na podlagi člena št. 113 zakona o razlastitvi bodo po sklepu Zveznega izvršnega sveta z dne 19. oktobra 1957 2 % obveznice za odškodnino za razlašeno premoženje izplačane v gotovini.

Zneski do 200.000 din od skupnega zneska prejetih obveznic, vstaveži zapadle 2 % obresti do dneva izplačila, bodo izplačane do konca leta 1957. Zneski nad 200.000 do 1.000.000 din od skupnega prejetih obveznic, vstaveži zapadle 2 % obresti do dneva izplačila, bodo izplačane do konca leta 1958. Zneski nad 1.000.000 din od skupnega zneska prejetih obveznic, vstaveži zapadle obresti bodo izplačane v enakih letnih obrokih po 1.000.000 din vsako naslednje leto.

Dveodstotne obveznice za odškodnino za razlašeno premoženje bodo izplačevale podružnice Jugoslovanske investicijske banke, Narodne banke FLRJ in komunalnih bank v vseh primerih, v katerih je bilo bivšim lastnikom na račun odškodnine za njihovo razlašeno premoženje izplačanih v 2 % državnih obveznic največ do nominalnih 200.000 din. Lastniki 2 % obveznic za odškodnino za razlašeno premoženje lahko vnovčijo vrednost svojih 2 % obveznic pri omenjenih bankah od 1. novembra 1957 dalje. V primerih, ko znaša skupni znesek prejetih 2 % obveznic za odškodnino za razlašeno premoženje nad 200.000 din nominalnih, bo izplačevala denar izključno direktorja državnih posojil Jugoslovanske investicijske banke.

Bivši lastniki razlašene premoženja, katerih skupni prejemki 2 % obveznic znašajo nad 200.000 nominalnih din, bodo poslali svoje 2 % obveznice kot poštne pakete direktorji državnih posojil Beograd, Skadarska ulica št. 23.

Vsi lastniki 2 % obveznic za odškodnino za razlašeno premoženje so dolžni ob predložitvi obveznic v izplačilo predložiti tudi seznam teh obveznic v dveh izvodih s podatki: število obveznic, številka obveznic s kuponom od številke do številke, nominalna vrednost obveznic, skupni nominalni znesek, lastnikov podpis in bivališče.

Generalni sekretar UNICEF na obisku v Ljubljani

Gost si je ogledal nekatere zdravstvene ustanove in izrazil zadovoljstvo z obiskom

Ljubljana, 28. oktobra. Med obiskom v Jugoslaviji je prisel generalni direktor organizacije UNICEF g. Maurice Pate tudi v Ljubljano. Zdravstvene ustanove, nato pa si je gost v družbi sekretarja Sveta Lojzeta Piškurja in pomočnika dr. Toneta Ravničarja ogledal nekatere zdravstvene ustanove v Ljubljani.

Na Otroški kliniki so g. Maurice Pate ob desetih dopoldne sprejeli dr. Mataje in še nekateri drugi zdravstveni in predstavniki sindikata in predstavniki upravnega odbora klinike. V razgovoru z njimi se je gost zanimal za delo Otroške klinike, ki je prešla od organizacije UNICEF nekatere aparature in zdravstveno opremo, prav tako pa se je zanimal tudi za splošno zdravstveno zaščito otrok in mladine pri nas ter za uspešnost pomoči UNICEF zdravstvenim ustanovam na terenu.

Prednost pomoči, ki jo je naša zdravstvena služba prejela od UNICEF, je predvsem v tem, da je prav ta pomoč — aparature in oprema za dispanzerje, šolske kuhinje, posvetovalnice itd. — dala pobudo za ustanovitev tovrstnih otroških zdravstveno-zaščitnih ustanov. Pomoč UNICEF je namreč vezana na izpolnjevanje določenih pogojev, kot ureditev prostorov, nastanitev zdravstvenega kadra in zagotovitev poslovanja teh ustanov. Tako so dobili nekateri kraji v Sloveniji, zahvaljujoč se tej pobudi in pomoči UNICEF, ustanove, ki so izrednega pomena za zdravstveno varstvo otrok.

Po razgovoru na Otroški kliniki in po ogledu ustanove si je g. Maurice Pate ogledal še Centralni otroški dispanzer v Ljubljani in obrat nove mlekarne. V razgovorih je izrazil zadovoljstvo s svojim obiskom v Sloveniji.

M. N.

Priljubljenost dela za gradnjo hidrocentrale na Riječini so končala. Hidrocentrale bo imela dve akumulacijski jezera z nad 7 milijoni kub. metrov vode. Gradnja hidrocentrale bo trajala dve do tri leta in bo veljala 3 milijarde 800 milijonov dinarjev. Hidrocentrale Riječina bo dajala povprečno 155 milijonov kWh električne energije.

Delegacija ruske pravoslavne cerkve s patriarhom Aleksijem na čelu je bila včeraj v muzeju na Oplenju. Sinoči je srbski patriarh Vukotić v Beogradu svečano izročil darila članom delegacije.

Slovenija proslavlja štiridesetletnico Oktobra

V Ljubljani bo osrednja proslava 6. novembra

V počastitev 40-letnice Oktobrske revolucije se v Sloveniji že dva tedna vršijo svečane proslave. Proslave organizirajo podjetja, šole, občine in okrajna središča. V Trbovljah so imeli proslavo 21. oktobra, te dni pa so proslavili veliko obletnico v Gorici, Postojni, Mariboru, v ljubljanskih občinah Vič in Moste in drugod. Šolsko mladino s predavanji in diafilmi seznanjajo o oktobrskih dogodkih. Pri tem sodelujejo naši javni delavci, med njimi

tudi pesniki, ponekod pa tudi neposredni udeleženci revolucije govorijo mladini o revoluciji in velikih revolucionarnih. Večer pred 7. novembrom, ki je »uradni« dan proslave 40-letnice Oktobrske revolucije, bo v veliki Unionski dvorani v Ljubljani centralna proslava. Ki jo organizirata Okrajni komite ZKS Ljubljana in Okrajni odbor Socialistične zveze. Na proslavi bo govoril eden izmed znanih političnih delavcev, nakar bo koncert Slovenske filharmonije.

Dne 7. novembra se bodo naša mesta odela v zastave, predvsem v rdeče, po izločbah Ljubljane in nekaterih drugih mest pa bodo razstavljene tudi reprodukcije umetniških slik sovjetskih avtorjev, ki prikazujejo dogodke iz Oktobrske revolucije.

Znano je, da živi v Sloveniji še okrog 80 udeležencev Oktobrske revolucije v Rusiji. Največ teh preživelih veteranov je v Ljubljani in njeni okolici, sicer pa so raztreseni po vsej Sloveniji od Jesenice, Novega mesta, Maribora, Murske Sobotne pa do Mežice.

Pravna pisarna naj bi bila samostojna organizacijska enota pri Obrtni zbornici LRS, ki bi se samostojno vzdrževala. S posebno pogodbo bi se tako državni kot zasebni obrtniki povezali s pravno pisarno, ki bi jim svoje usluge nudila za dogovorjeni mesečni pavšal. Razen pravnih nalog po pogodbi s pavšalnim mesečnim zneskom bi pravna pisarna sprejemala tudi enkratna naročila za nasvete, zastopstva, tožbe itd.

Pravna pisarna bo zlasti v pomoč upravnikom obrtnih podjetij, ki sedaj izgubljajo veliko časa in energije pri iskanju pravnih nasvetov, tolmačenju predpisov in podobno, razen tega pa bo njena konkretna praksa bolj sistematično in hitreje kot doslej osvetljevala dokaj zaostalo pravno problematiko našega obrtništva.

B. F.

IZ PROBLEMATIKE NASEGA OBRTNITVA

Mojstrska šola in odvetniška pisarna

Obrtna zbornica LRS odpravlja dvojne vrzeli

Obrtna zbornica LRS je pripravila ustanovitev stalne mojstrske šole za upravnike družbenih obrtnih podjetij. Sedež šole, ki bo celodnevna in bo trajala tri mesece, bo pri republikanski Obrtni zbornici v Ljubljani. Njen namen je, omogočiti vodilnemu osebju v družbenem sektorju obrti obvladati splošno znanje za vodstvo upravnih poslov. Zbornica predlaga, naj bi bila za upravnike ta šola obvezna.

Vodstvo družbene obrtne delavnice ne terja le dobre strokovne podkovanosti, marveč uspešno vodenje komercialnih zadev, učinkovito organiziranje dela v podjetju, osnovni vpogled v knjigovodstvo in v ustrezno, čisto zapleteno zakonodajo. Vendar večina vodilnega osebja v družbenem sektorju obrti doslej ni bila kos celotnemu upravljanju svojih podjetij. Za dopolnitev tega njihovega znanja pa so obrtne zbornice slabo skrbale. V glavnem so le tu pa tam prirejale priložnostne tečaje.

V marsičem zaostalo obrt pa seveda lahko pospešeno razvijajo in vskladijo s splošnim gospodarskim razvojem samo upravno in

gospodarsko razgledani upravniki. Zato si od učinkovitega poslovanja nove šole lahko marsikaj obeta tako naše gospodarstvo kot tudi potrošniki. Kaže, da bo s to pobudo Obrtna zbornica LRS, ki je doslej glede kadrov zaostajala, celo prehitela ostale zbornice.

Iniciativnost pa je republikanski Obrtni zbornici treba priznati še v nekem drugem pogledu: ustanovila bo namreč tudi lastno odvetniško zbornico. Le-ta bo članom zbornice dajala pravne nasvete, jih zastopala pred sodišči ter drugimi državnimi organi in organizacijami, zastopala bo družbene in zasebne obrtne obrate v njihovih pravnih poslih s poslovnimi partnerji, sestavljala

listine, pogodbe in vloge za članstvo zbornic itd.

Pravna pisarna naj bi bila samostojna organizacijska enota pri Obrtni zbornici LRS, ki bi se samostojno vzdrževala. S posebno pogodbo bi se tako državni kot zasebni obrtniki povezali s pravno pisarno, ki bi jim svoje usluge nudila za dogovorjeni mesečni pavšal. Razen pravnih nalog po pogodbi s pavšalnim mesečnim zneskom bi pravna pisarna sprejemala tudi enkratna naročila za nasvete, zastopstva, tožbe itd.

Pravna pisarna bo zlasti v pomoč upravnikom obrtnih podjetij, ki sedaj izgubljajo veliko časa in energije pri iskanju pravnih nasvetov, tolmačenju predpisov in podobno, razen tega pa bo njena konkretna praksa bolj sistematično in hitreje kot doslej osvetljevala dokaj zaostalo pravno problematiko našega obrtništva.

Mila ali ostra zima?

Kaj pravi o njej naša meteorologinja Koljčički in Buljen

Naša ugledna meteorologinja profesorica Buljen in Boris Koljčički si malone povsem nasprotujeta v napovedih o tem, kakšno bo vreme letos jeseni in pozimi. Prof. Buljen meni, da bo jesen vlažna in deževna z malo lepih in toplih dni. Koljčički pa pravi, da bo lepa in mila, in sicer do sredine novembra. Prvi hujši mrzota pričakuje Oktoberski konec oktobra. Glede zime pravi, da se bo začela letos zelo zgodaj in da bo bogata s snegom in hujšim mrazom. To je bilo vse, kar

nam je povedal ta ugledni meteorolog.

Boris Koljčički pa je govoril o vremenu mnogo bolj podrobno. Na njegovih karjih je lano začrtano leto vreme do 20. oktobra, potem pa bo sledilo oblačno deževje, svernimi vetrovi in jutranji mraz. Konec novembra pa bo znova suho in toplo vreme. Potem bo hujši mrazega, zruka, temperatura bo padla kdaj pa kdaj tudi pod ničlo, toda prava zima se bo začela šele pozneje. Nekaj snega pa bi utegnili dobiti že prej.

Pravo, zelo mrzlo zimo napoveduje Koljčički po 10. decembru, ko bomo imeli tudi naj 10 stopinj mraza z mnogo snega in hladnimi severnimi in zahodnimi vetrovi. Proti koncu meseca pa se bo vreme nekoliko zboljšalo in temperatura bo nekoliko narasla. Potem pa bomo spet dobili sneg in mraz. Vendar pa Koljčički meni, da bo v celoti ne bo mrzla, izjemno splošne vdore mrzlega, s katerimi je treba računati ves december. Drugače pa bo po njegovem mnenju vreme tudi pozimi sprejemljivo, kakor je bilo vse leto.

Vse te vremenske napovedi, ki so se doslej v glavnem uresničile, opira Koljčički na teorijo o velikih sončnih peg na spremembo podnebja na Zemlji. Zdi se, da v obdobju največje aktivnosti sončnih peg, ki vplivajo na to, da imamo na Zemlji velike spremembe v temperaturi, je rekel Koljčički. »In kakor poleti nismo imeli dostojne vročine, marveč skoraj idealno razdelitev padavin, tako tudi pozimi ne bo dolgotrajnejšega mraza, s katerim se ne moremo v krajših ali daljših presledkih.«

»Razen tega,« je nadaljeval Koljčički, »imamo zdaj vlažno obdobje, ki se je začelo leta 1954 in ki bo trajalo do leta 1966.« In tega povzema sklep, da »e kmetijski v zelo ugodnem položaju, ker bodo vsa leta donosi normalni ali pa večji, nikakor pa ne manjši od večletnega povprečja. Ta napoved bi se utegnila uresničiti, ker tiče prihodnje leta. Oba meteorologa namreč predvidevata mrzlo zimo in mnogo snega. Kmetovalcem pa je potrebna prav takšna zima. Sedajne lepe dneve je treba kar najhitreje izkoristiti za globoko oranje in jesenski tuš.«

Naši in tuji meteorologi napovedujejo, da se bo letošnja zima začela zgodaj in da bo ostra, z mnogo snega. Kako pa bo v resnici, bomo šele videli.

N. K.

Odmevi Oktobrske revolucije leta 1918 na Notranjskem in v Loški dolini

PO PRIPOVEDOVANJU UDELEŽENCEV - UPORNIKOV NAPISAL MATEVŽ HACE

Do leta 1918 je vladalo na Notranjskem mirno življenje. Večina ljudi je mislila, da bo Avstrija večno živeča. Nekateri družino so še dolgo zalivala za Francem Jožefom, ki je po ljudskem izročilu modro vladal 68 let.

Letal 1918 so ljudje komaj čakali, da se fantje in moške vrnejo s front in iz ruskega ujetništva. Samo iz Loške doline je bilo v vojski 600 fantov in moških.

Edini veliki dogodek, ki je 1. 1918 razburil dolino, je bil, da je katoliška posojilnica poginila na bohem škofu veleposelstvo in žago v tasi Podcerkev...

Visti sončne novembrske dneve 1. 1918 so se trumoma vračali fantje in moške iz italijanskega bojišča. Na sektorju Planina-Unc-Bakek so odlagali orožje, opremo in živino številne avstro-ogrske enote. Vračajoči vojaki so samo v Loško dolino prignali in prijavili okrog 700 vojaških konj. Ljudje so se zelo čudili, ker domači fantje in moške niso hoteli nositi pač in mitraljezov in orožniško postajo v mesto — Lož. Narodni straži, ki je bila ustanovljena v Cerklji iz vrst fantičev, ni uspelo razorožiti stare vojske.

Janek Kromar, župnik doma iz Kibniške doline je na prirediteljski komisiji, naj žene in dekleta vplivajo na domače, da bodo orožje oddali na orožnišča postaja v Ložu; toda besede domaćega dušnega pastirja tiste čase niso nič zalegle. Fantje in moške so se sestajali v gostinah pri Tomiču v Iga vasi, pri Jernejevu v Kozarstah, na Vidnu v Podcerkvi, pri Matjazju v Ložu, pri Benčini v Starem trgu, pri Viharju v Rudobu, pri Anžetovcu in Komidarju v Vrhniki, največkrat pri Vipavcu v Markovcu in na Perhuhu pri Grohovem.

Orožje so poskrili samo tisti vojaki, ki so bili bolni in so se držali doma, toda večina je bila oborožena, to je blizu 185 moških fantov. Glavni voditelji so bili Jakob Stokre iz Podcerkve, ki se je vrnil iz ruskega ujetništva, brata Martinčič iz Pudoba, bratje Telčič iz Kozaršč, Vipavčev France iz Markovca, Janek Perecin iz Starega trga in drugi.

Ko so orožniki začeli na svojo pest razoroževati posamezne fantje in moške, so ti revolucionarni dva orožnika razorožili in pretepli v Kozarstah ter jima zagrozili, da ju bodo obesili, če se še kdaj prikažeta oborožena v dolini. Na sestanku, ki so ga revolucionarni imeli pri Vipavcu v Markovcu, so sklenili, da bodo razlastili graščino Snežnik, potem industrijskega Zagorja in lesnega trgovca, gostilničarja in mesarja, glavnega dobavitelja za soško armado z lesom, mesom in živino Karla Kovača, voditelja liberalcev v dolini.

Tisti domači, ki so se vrnili iz ruskega ujetništva, so bili za to, da se takoj in energično postopa proti kapitalizmu. Vneto so pripovedovali, kako se je razvijala v Rusiji Oktobrska revolucija. Oskrbnik velike graščine Snežnik, katere lastniki so bili nemški princ Schönburg-Waldenberg, in tamonjske nemške uradništvo je bilo preplašeno zaradi zahtev domaćih revolucionarjev, ki so jih nazivali boljševiki. Nemci in župnik Janek Kromar so se pogostje sestajali v Snežniškem gradu in se pogovarjali, kaj naj bi ukrenili proti revolucionarjem. Karlo Kovač je šel dvakrat v Ljubljano na deželno vlado, da bi poslal vojaštvo proti revolucionarjem. Toda deželna vlada ni bila priprava. Skenili so, da bodo začeli razlastiti snežniške gospodove in da bodo vzeli v svojo upravo vse žage v dolini.

Velika prašča, kajti misli je, da bo s tem potlačili upornike. Toda s tem jih je še bolj razpall, ker so vedeli, da liše pomoči pri vladi.

Revolucionarji, nekateri podoficirji, ki so bili bolj razgledani, so pričakovali, da bo iz hrvaške strani prišel kak oddelek v dolino. Zategadelj so izkušeni artileristi predlagali, da bi si izkopali strelske jarko na sektorju vasi Podgora—hrib Cerulak, da bi tam počakali in namitli vojske, ki bi prišli na pomoč za zaščito koristi domaćih magnatov. Omeniti je treba, da so revolucionarji imeli razen pušk tudi več streljalic in en gorati top kal. 65, ki je pripeljal s Plave Jakob Haca. Del revolucionarjev je bil za to, da izkopljejo strelske jarko na omejenem kraju, vendar je bila večina proti temu, češ da se je dovolj kopali strelske jarko in če kdo pride, da bodo počakali kar za vrtovi in ga stolkali.

V novembru 1. 1918 so revolucionarji napadli graščino Snežnik, pobrali živino in dosti pištke ter razgnali grajsko uradništvo. Nato so pobili vođe in sekali meso, ki so ga domaćim dajali brezplačno. Nekaj domaćih fantov pa je zalahalo konje in so jezili v Cerkljsko dolino, v Planino in na Uunc, kjer so podžigali fante in moške, naj naskočijo graščino Hasberg v Planini in razlaste kneza Windischgratza.

Na sestanku, ki so ga imeli revolucionarji v gostini na Vidnu v vasi Podcerkev, so sklenili, da bodo razpustili občinski odbor in okoliško Loško dolino za boljševiško republiko. Iz doline so nameravali izgnati orožnike, ki so bili v Ložu in se tiste dni niso gani iz orožniške postaje. Skenili so, da bodo začeli razlastiti snežniške gospodove in da bodo vzeli v svojo upravo vse žage v dolini.

Deseti
plenium

Osmega do zadnjega, desetega plenuma CK Zdravstvenog društva Poljske je minulo leto dni. Če je plenium lani v oktobru pomenil revizijo škodljive in zgrešene politike, je pravkar končani deseti plenium nadaljevanje dela na novi poti. Za plenium torej ni in tudi ne mora biti zgolj notranja partijska zadeva, marveč pomeni nov dogodek, važen za nadaljnje poljsko družbo in politično življenje.

Lanski oktobrski dogodki so privedli do uveljavljanja naprednih sil, ki so ustvarile v državi bistvene spremembe. Protislovje, ki je nastajalo med silami stalinističnega birokrata in silami, ki so jih podprli milijoni Poljakov, se ni izšlo. Konservativne sile so nastopile proti idejam osmega plenuma, ne da bi se ozirale na koristi in usode države. Tudi pa, ki so dosledno uveljavljanje socializma razumeli kot možnost, da bi opustili socialistično izgradnjo, so bili prav tako ovira v izpolnjevanju sklepov osmega plenuma in v pozitivnem razvoju družbe na Poljskem. Njih ravnanje je hkrati dajalo potu konservativnim silam v Partiji.

Opustitev kolektivizacije vasi po enem kopitu, obnova političnega življenja z razgibanjem množične pobude, sadi prvih ukrepov v organiziranju gospodarstva, ureditev stikov z drugimi socialističnimi državami, vse to se je razvijalo v skladu s programom poljskega oktobra. Pri tem pa je bilo treba nenehno biti bolj proti omenjenima dvema negativnim težnjama.

V takšnem položaju je moralo priti do novih ukrepov proti negativnim pojavom in težnjam, za okrepitev enotnosti Partije na zdravih temeljih. Prav to je deseti plenium tudi opravil.

Enotnost naše Partije zadeva na znatne ovire in zato Partija ne more pravilno opraviti svoje vloge vodstva v izgradnji socializma na Poljskem. Čas je, skrajni čas je, da napravimo temu konec — tako je Gomulka označil sedanjí položaj v Partiji.

— Takšnem položaju je lahko ZDPP enotna samo, če se odzdrži balasta, ki jo veže.

Deseti plenium pomeni novo fazo v procesu uspešnega izpolnjevanja programa socialističnega razvoja Poljske na temeljih, ki jih je določil osmi plenium.

D. S.

OSTRA KRITIKA ANEURINA BEVANA
Blokovski zaključki
britansko-ameriških razgovorov

London, 28. okt. (Reuter). Laburistični prvak Aneurin Bevan, ki se mudi v New Yorku, je novinarjem izjavil, da Eisenhower in Macmillan s svojim washingtonskim sestankom minuli teden nista prispevala k popuščanju mednarodne napetosti. Bevan je poudaril, da sta nadaljevala dosedanje blokovski politiko, Velika Britanija in ZDA bi morale

Indonezijska vojaška
delegacija
in moskovski patriarh
pri predsedniku Titu

Beograd, 28. okt. (Tanjug). — Vrhovni poveljnik oboroženih sil FLRJ maršal Jugoslavije Josip Broz Tito je danes dopoldne v navzočnosti načelnika generalnega štaba generalpolkovnika Ljube Vučkovića sprejel indonezijsko vojaško delegacijo z generalnim sekretarjem obrambnega ministrstva Radenom Hidajatom na čelu. Pri sprejemu je bil navzoč tudi izredni in polnomočni veleposlanik Indonezije v Beogradu Sudarsono.

Beograd, 28. okt. (Tanjug). Danes popoldne je predsednik republike v navzočnosti člana Zveznega izvršnega sveta Dobrivoja Radosavljevića sprejel patriarha moskovskega in vse Rusije Alekseja, mitropolita minskega in beloruskega Pitirima, arhiepiskopa odeskega in hersonskega Borisa in episkopa permskega in Solikamskega Pavla. Sprejemu sta prisostvovala tudi srbski patriarh Vikentije in dobrobosanski mitropolit Nektarij.

po njegovem mnenju spoznati, da ima Sovjetska zveza vpliv na bližnjem vzhodu in da bi bilo v največjo korist vseh, da se ZDA, Velika Britanija in Sovjetska zveza kakorkoli sporazumejo glede bližnjega vzhoda. Predsednik vlade Macmillan, ki se je včeraj vrnil v London, je v svojih washingtonskih razgovorih poročal na današnji seji vlade, v terek pa bo o tem govoril v Spodnjem domu.

Spricho sinočnje izjave Aneurina Bevana, ki je razgovore ocenil kot neplodne, nezadovoljive in brez sklepov, so politični opazovalci prepričani, da bo laburistična opozicija v tem smislu sprožila ostro kampanjo proti konservativni vladi. Glavne teze laburističnih kritikov se bodo nanašale na togost washingtonske deklaracije, na potrebo, da vlada začne mnogo »bolj pozitivno« politiko na bližnjem vzhodu in prizna dejstva, da ima Sovjetska zveza vpliv na bližnjem vzhodu in da se je treba ob slehernem obravnavanju odločnih problemov posvetovati z njo.

Delegacija grške vojske
v Zagrebu

Zagreb, 28. okt. (Tanjug). Grška vojaška delegacija z generalmajorjem Mandjosom na čelu je sprela v Zagreb. Delegacija je sprejela poveljnik zagrebske armadne oblasti generalpolkovnik Rade Hamović in jo zadržal na kosilu. Gostje so si ogledali nekatere vojaške enote in ustanove ter tovarno »Nikola Tesla«.

Arabci pričakujejo

po washingtonskem sestanku Eisenhowerja in Macmillana povečan pritisk z Zahoda

Kairo, 28. okt. (Tanjug). Po sestanku Eisenhower-Macmillan v arabskih krogih ne pričakujejo nobenih pomembnih sprememb in predvsem ne spremembe v politiki Zahoda nasproti arabskemu svetu, nasproti Egiptu in Siriji. Tu prevladujeta skepticizem in prepričanje, da bo Zahod, predvsem ZDA, v prihodnje pritisnil na Kairo in Damask z gospodarskimi, političnimi in vojaškimi ukrepi. Nov moment vidijo tu v tem, da bodo akcije glavnih zahodnih partnerjev Amerike in

Britanije v hladni vojni na bližnjem vzhodu bolj vskladene.

V tej zvezi v Kairu opozarjajo na to, da skupno poročilo, čeprav posplošno in premalo jasno, potrjuje soglasje Eisenhowerja in Macmillana glede skupne politike na bližnjem vzhodu. Sestanek v Washingtonu primerjajo s konferenco na Bermudih, po kateri je bilo po njihovem mnenju vmešavanje zahodnih vlesil v probleme arabskega sveta bolj izrazito in je v Jordaniji in v njeni politiki nasproti Siriji in Egiptu povzročilo spremembe. V Kairu je zbudilo pozornost, da se sestanek v Washingtonu ujema s prekinitvijo egiptovsko-angleških finančnih pogajanj v Rimu.

V nasprotju z optimizmom pred pogajanjmi zdaj v Kairu z znatnim pesimizmom presoja perspektive teh pogajanj in ureditev stikov z Veliko Britanijo, ki se je v zadnjem trenutku odkrila srednji poti k ureditvi tega vprašanja: deblokiranju egiptovskih sredstev v Londonu in ukinitvi sekvembra nad britanskimi tvrdkami v Kairu.

Podpiranje Bagdadske zveze ali nadaljevanje dosedanje politike bo lahko po mnenju političnih krogov v Kairu samo povečalo napetost na bližnjem vzhodu. Egiptu je tako mnenje, da je položaj napet in hkrati priporoča vsem prizadetim deželam preudarnost in zmernost. Zato v Kairu še največ pričakujejo od OZN, ki po izjavah arabskih krogov edina lahko še pomaga urediti pereča vprašanja v duhu svoje ustanovne listine, zaščite malih dežel in zagotovitev miru.

Svarilo iz Damaska

Beirut, 28. okt. (Reuter). Sirija je danes poslala note članicam Atlantske zveze, v katerih izraža bojazn, da bi njih bližnje manevre na Sredozemlju utegnili izkoristiti za napad na Sirijo. Generalni sekretar sirskega zunanjega ministrstva general Salah Tarizi je v tej noti poudaril, da bi Turčija za časa manevrov utegnila napasti Sirijo v prepričanju, da bi jo ostale članice Atlantske zveze pri tem podprle.

NEHRU NA MEDNARODNI KONFERENCI RK
Preprečiti vojno

ne pa čakati na njene posledice, da bi jih blažili in odpravljali

New Delhi, 28. okt. (Tanjug). Tu se je danes začela mednarodna konferenca Rdečega križa, na kateri se je zbralo okoli 400 delegatov iz 80 dežel.

Predsednik republike Radžendra Prasad je v začetnem govoru poudaril vlogo organizacije za ublažitev posledic vojne in prirodnih nesreč, je dejal, da poteka sedanja konferenca v odločilni zgodovinski dobi, v revolucionarnem obdobju znanstvenega napredka in izkoriščanja jedrske energije ter poskusov prodora v vesoljstvo. Ti uspehi pa hkrati vsebujejo tudi zastraševalne možnosti, da bodo uporabljeni kot izkoreninjenju mrznje in bojazni, razdeljalni instrumenti za uničenje človeškega rodu. Zato je velikega pomena dejstvo, da je na dnevnem redu konference zahteva po prepovedi atomskih eksplozij.

Ministrski predsednik Nehru je opozoril, da sedanjim pogojem v svetu ne ustreza več »stari način čakanja na vojno, da bi ublažili njene posledice«, temveč si je treba na moč prizadevati, da do nje ne bi prišlo. Rdeči križ mora zato odigrati vlogo mostu med razdvojenimi nasprotniki v sedanjí hladni vojni in prispevati k razvijanju spravljalnosti ter k izkoreninjenju mrznje in bojazni, ki tirata narode v vojno.

Zadnje zborovanje pred volitvami v Turčiji: stari Ismet İnönü, eden izmed ustanoviteljev sedanje republike, ki je lani prešel iz vladne Demokratske stranke v opozicijo med volivci v Samsunu ob Črnem morju. Demokratska stranka je zbrala na nedeljskih volitvah dobri dve tretjini mandatov v Veliki skupščini

Varčevanje in posojila

na prvem mestu v programu letošnje druge Molletove vlade

Pariz, 28. okt. (Tanjug). Vodja francoskih socialistov Guy Mollet je danes zahteval investituro za svojo novo vlado in predložil zbornici načrt strogega varčevanja, gospodarskih omejitev in izrednih posojil, da bi se izvele iz krize in inflacije.

Največji del svojega govora je Guy Mollet posvetil omenjenim gospodarskim vprašanjem in dejal, da bo nova vlada sprejela nedavni načrt strokovnjakov za zmanjšanje proračunskega primanjkljaja, likvidacijo primanjkljajev v plačilni bilanci in ohranitev ravnovesja med cenami in mezdami.

Alžirsko vprašanje je bilo druga glavna točka Molletovega poročila. Izrazil je pripravljenost vlade, da se pogaja s »komerkoli« v Alžiriji, vendar samo o opustitvi sovražnosti. Stiki, ki smo jih pripravljeni navezati s tistimi, ki se danes bore proti nam, pa nikakor ne bi pomenili, da tem ljudem priznavamo pravico, da bi predstavljali alžirsko prebivalstvo. Od zbornice je Mollet zahteval ustanovitev komisije za revizijo ustave. Komisija mora svoje delo opraviti najpozneje do 15. januarja in vlada bo tedaj na predloge o reviziji ustave vezala vprašanje zaupnice. Velik del svojega poročila je Mollet posvetil mednarodnim vprašanjem. Govoril o odnosih v okviru zahod-

nega bloka je rekel, da bo nova vlada nujno prevzela pobudo za sestanek med zavezniškimi ministri, da bi tako dosegli zaželeno enotnost tudi na nevojškem področju. Končno je potrdil, da se bo vlada do skrajnosti prizadevala realizirati skupni evropski trg kot prvi korak za ostvaritev »male Evrope«.

Zbornica je Molletov govor hladno sprejela. Po splošni debati, ki bo trajala kakor običajno nemara do jutranjih ur, se bo zbornica izrekla o investituri nove vlade.

Gospodarski sporazum
med Sirijo in SZ

Damask, 28. okt. (Reuter). — V Damasku je bil danes podpisan gospodarski sporazum med Sovjetsko zvezo in Sirijo. Podrobnosti še niso znane, vendar sijo, da je bila z njim dogovorjena gospodarska in tehnična pomoč Sovjetske zveze Siriji za izgradnjo nekaterih večjih gospodarskih objektov, med drugim tudi železniškega omrežja v severni Siriji in novih cest in jezev.

POMEN DESETEGA PLENUMA ZDPP

UTRDI TEV PARTIJE

temeljni zaključek za uveljavljanje poljske oktobrske politike

Varšava, 28. okt. (Tanjug). — Glasilo CK ZDPP »Tribuna ludu« obravnava pravkar zaključeni deseti plenium CK Poljske partije in njegove sklepe ter ugotavlja, da je segel po novih sredstvih, da bi uveljavil oktobrsko politiko in odstranil s poti največje ovire, ki so se pojavile v sami Partiji. — Gre za to — pravi list —

da se Partija pred svojim tretjim kongresom očisti in notranje okrepí, kajti sicer ne bo sposobna zbrati vse sile za izpolnjevanje sklepov kongresa. Od togosti desetega plenuma, da se tretji kongres odgodi do sredine prihodnjega leta in da se takoj začne likvidacija obeh kril, ki razbijata Partijo, kakor tudi iz-

ločanje korumpiranih in demoraliziranih elementov iz nje.

Partijski glasilo obravnava po tem dosedanje uspehe v izpolnjevanju sklepov prelomnega osmega plenuma in ugotavlja, da bi sadi lahko bili še večji. List opozarja na glavne pomanjkljivosti znotraj Partije, ki so zavirale hitrejši in širši izpolnjevanje oktobrskih nalog. Te pomanjkljivosti so povezane z objektivnimi in subjektivnimi težavami v odstraňevanju neposrednih posledic idejno-političnih pretresov iz prejšnjega obdobja, zaradi česar se Partiji ni posrečilo, da bi izkoristila vse možnosti in izpolnila vse sklepe.

Potem poudarja, da terja boj za konsolidacijo Partije razen organizacijskih ukrepov tudi veliko ideološko delo. Gre za to, da se omogoči prepoved vsem, ki so prišli pod vpliv netilcev zmede.

Nazadnje obravnava list sklep desetega plenuma o preverjanju vseh članov Partije in poudarja, da bi moralo to pomagati, da bi izločili iz njenih vrst vse tuje elemente. Treba je tudi pričakovati, da razne kliše protipartijske skupine ne bodo zapustile Partije brez boja in da mora vsi zdravi aktiv Partije pri tem odigrati odločilno vlogo.

SZDLJ, kjer so se nekaj časa razgovarjali s člani predsedstva Aleksandrom Rankovićem, Petrom Stambolićem, Djurom Pucarjem, Miho Marinkom, Lazarjem Koliševskim, Jovanom Veselićem, Blažom Jovanovićem in drugimi.

Član predsedstva SZDLJ Aleksander Ranković jim je potem v Zveznem izvršnem svetu priredil svečano kosilo. Na kosilu so bili vsi japonski gostje ter člani predsedstva SZDLJ. Aleksander Ranković in Tecu Katajama sta si nazdravila.

Danes popoldne je predsednik Tito sprejel tudi člane delegacije Socialistične stranke Japonske. Sprejemu je prisostvoval član Zveznega odbora SZDLJ Voja Leković.

Razgovori z gosti iz Japonske

Beograd, 28. okt. (Tanjug). V Beogradu so se danes nadaljevali razgovori med delegacijama SZDLJ in Socialistične stranke Japonske, ki je na obisku v Jugoslaviji. Našo delegacijo vodi član predsedstva SZDLJ in predsednik Zvezne ljudske skupščine Petar Stambolić, japonsko pa posebni svetovalec Socialistične stranke in član japonskega parlamenta Tecu Katajama.

Danes dopoldne so bili japonski gostje sprejeti v predsedstvu

Iz vsega sveta

TURCIJA

DVOSTRANKARSKI SISTEM? Carigrad, 28. okt. (Reuter). Po neuradnih podatkih, ki so bili dani objavljeno, je na večerajšnjih volitvah v Turčiji zmagala Demokratska stranka. Dobila je 414 poslanskih mandatov, medtem ko so ji republikanci dosegli 178. Ostali dve stranki, Nacionalna stranka in Stranka svobode sta jih dobili vsaka po štiri.

ZDA

LANSKA POMOČ TUJINI Washington, 28. okt. (USIS). Trgovinsko ministrstvo je objavilo, da je ZDA v letnem razdobju, ki se je končalo 1. junija 1957, dale tujini v blago, uslugah ali gotovini 3,75 milijard dolarjev. Nevojaška brezplačna pomoč je znašala okoli 1,16 milijarde dolarjev, namenjenih iz kredita za medsebojno varnost, 320 milijonov pa je znesla prodaja kmetijskih presežkov v tujini.

ČETRTI BALON

Minneapolis, 28. okt. (AP). Večeral so v bližini Ontaria spustili četrti poskusni balon. Let je bil uspešen, vendar niso povedali, ali je dosegel predvideno višino 30 km. Balon je pristal okoli 50 km jugovzhodno od kraja, kjer je vzletel. Balone preizkuša pomorski center v sodelovanju z univerzo v Iowi.

ITALIJA

VIHARJI PREGANJAJO ATLANTSKO ZVEZO

Brindisi, 28. okt. (AFP). Večeral je področje Brindisija zajel silen vihar. Zlasti je bila prizadeta eskadrila turških lovcev na reaktivni pogon, ki sodelujejo na manevrih. Atlantske zveze. Nekatera letala iz te eskadrile so pristala na pristanišču v Fogli, medtem ko so ostala z največjo težavo priletela do Brindisija. Pogrešajo eno letalo. Atlantska zveza ima letos sploh smolo. Na severu so morali letos zaradi neviht in razburkanega morja manevre sploh prekiniti.

SPANJA

ŽRTVE EKSPLOZIJE NITROGLICERINA

Oviedo, 28. okt. (AFP). — V tovarni streliva, nedaleč od Ovieda je nastala eksplozija, ob kateri je bilo ubitih 7 delavcev. Eksplozija je nastala v oddelku za proizvodnjo nitroglicerina.

VZPON LORDA HAILSHAMA

(Od našega stalnega dopisnika)

London, oktobra Anglija ni domovina ne politične karikature ne tako imenovanega političnega profila. Toda ti dve veji bogokletne umetnosti razcevetata zdaj v njej bujneje kakor kdajkoli. O človeških napakah, politični omejenosti in posebnih telesnih znakovnih osebnosti razpravljajo s sladokus-

telesnim in duhovnim pojavom zasenčijo bolj znane zvezde na političnem nebesu. Takšen pojav je zdaj debelušasti, dobrušeni in vročerkvni lord Hailsham, novi predsednik Konservativne stranke. Ta dinamični lord srednjih let, ki niti za las ne ustreza našim pojmom o zunanosti in vedenju angleškega aristokrata, v Konservativni stranki še nedavno ni pomenil prav nič. Znan je bil razmeroma majhnemu krogu ljudi kot zgovoren advokat in kot človek dobrega peresa, delal pa je v glavnem na svoji farmi zunaj Londona. V pisarno ali na sodišče je prihajal skrajno malomarno oblečen — in z biciklom.

Ceprav je bil precej dolgo konservativni član Spodnjega doma in čeprav je postal po smrti svojega očeta, po katerem je podedoval lordski naslov z imenom Hailsham, član Doma lordov, je prišel v vlado šele pred dvema letoma, in sicer skozi stranska vrata. Ko je bil Eden predsednik vlade, je bil Hailsham prvi lord admiralaritve, torej minister za mornarico, v Macmillanovi vladi pa je postal prosvetni minister. Ob nedavni prenosni vladi je napredoval in postal lord predsednik Kronskega sveta, kmalu potem pa mu je konservativno vodstvo zaupalo položaj predsednika stranke.

Geometrična progresija političnega vzpona lorda Hailshama je prešla iz kvantitativne v kvalitativno na letni konferenci Konservativne stranke v Brightonu. Na tej konferenci je Hailsham v kratkih predstavitvah naprej govoril. Ko je spregovoril tudi ob koncu konference, se je tako razvnel in navdušil v svojem govorniškem zanosu, da je nad 2000 delegatov zdramil

Moč predsedniškega zvonca

iz tridnevnega dremanja in potegnil za seboj v višave veličastne konservativne bodočnosti, v kateri »družina, rodoljubje in vera niso samo gesla na strankini znački, marveč zastava prerojenega in poduhovljenega naroda«.

Ze sama gromovitost Hailshamovega govora bi zadostovala, da bi zabrisala mučni vtis, ki ga je napravilo tridnevno besedičenje o obrestnih merah, boju proti »samovolji Tradeunionov« in obrambi pred atomskim napadom. Toda njegove zgovornosti kar ni hotelo biti konec in, ko mu je naposled odpovedal glas, je segel po predsedniškem zvoncu in mahal z njim, dokler ni vsa dvorana vstala in priredila svojemu novemu predsedniku ovacije, kakršnih razen Winston Churchill v zgodovini Konservativne stranke še ni nihče doživel.

Hailsham je s svojim nebrzdanim zapužanjem v večnost in neuničljivost močnejše Konservativne stranke zasenčil samozvest predsednika vlade Macmillana ali bolje rečeno njega samega. V glavah delegatov je kar samo po sebi vzniknila ideja: »Hailshama za predsednika«. Med mnogimi ciničnimi politiki širom po svetu in po Veliki Britaniji ni nobenega, ki ne bi verjel, da cilj posvečujo sredstva. Takšni politiki so dostikrat dobri voditelji in spretni govorniki, dokopljejo se do oblasti in ugleda, včasih pa se povzpno do velikih državnikov... nikoli pa ne postanejo svetniki.

V nasprotju s svojimi sodobniki pa ima lord Hailsham tehne kakovosti svetnika. Po svoji ognjevitosti, neomajni veri

v konservatizmu in očitnem misijonarskem navdihnjenju spominja na Devico Orleansko. Njegov cinizem je tako čuden, da ne le da veruje v jezuitsko devizo: cilj posvečuje sredstvo, marveč na svojem križarskem pohodu k cilju sploh nima časa za sredstva. Skratka, novi idol angleških konservativcev ni praktičen politik.

Nenadno priljubljenost lorda Hailshama med povprečnimi dobro mislečimi konservativci dokaj lahko pojasnimo s preprostostjo psihe in »črnobelimi« duševnim stanjem preprostega britanskega malomeščana. Njemu so politične vratolomnosti španska vas, diplomatske in finančne finese pa čista alkimija. Britanski malomeščan ve, kar ve, tisto pa, kar ve, je, da so laburisti zaročniki ali pa izgubljene ovce, da so v sindikatih saboterji, da je nacionalizacija zločin, da je imperij svetinja, da je Konservativna stranka patriotska organizacija in da lord Hailsham odkritosrčno verjame svojim besedam, ko jim vse te preproste resnice z razburjenim glasom ponavlja. Vse ostalo so ne potrebne komplikacije, ki jih kujejo politiki nečiste vesti.

Na nekem konservativnem zborovanju v Ipswichu je govoril tudi lord Hailsham. Njegov prihod na govorniški oder je nekaj laburistov v ozadiju dvorane sprejelo s kravjim zvoncem. Hailsham se ni dal zbežati, marveč je segel po zvoncu predsedujočega in začel z njim tako močno zvонiti, da je zaglušil vse zvočne na dvorani koncu dvorane. »Vse, kar morete vi, moremo mi še bolje,« je zaklical gruči laburistov. »Mi lahko zvonimo glasneje in dlje kakor vi«. Neki Hailshamov tovariš iz Macmillanove vlade je rekel, da je »misijski« v politiki zmerom nevaren človek, misijonar, ki postane čez noč priljubljen, pa še nevarnejši. K. T.

Lord Hailsham

Navdušeni rejci prašičev

Ustrezna pasma in krmljenje sta naredila prašičerejo donosno — Z izkušnjami Kmetijskega gospodarstva Beltinci se strinjajo tudi zasebni kmetovalci, čeprav so njihove možnosti reje znatno manjše

Na kmetijskih gospodarstvih radi odgovarjajo, da prašičereja ni donosna, če jih povprašamo po tej gospodarski panogi. Podobne »ugotovitve« slišimo tudi na kmetijskih posvetovanjih. S tem opravčujejo, zakaj so prazni blevi, ki so jih včasih pripravili za prašiče, ali zakaj imajo v njih tako malo repov, da nikakor ne ustreza velikosti in zmogljivosti posestva. Ob takem že kar preveč razširjenem mnenju je presenečenje, če na katerem kmetijskem gospodarstvu povedo, da so z rejo prašičev zadovoljni in da jim posvečajo vso skrb. Takšno presenečenje je pripravilo Kmetijsko gospodarstvo Beltinci, ki si je pod vodstvom upravnika Pejnoviča in še nekaterih strokovnjakov nabralo precej izkušenj v prašičereji.

SUHA KORUZA

Za rejo prašičev je treba skrbeti tako vestno kot za vsako drugo kmetijsko panogo, pravijo

na Kmetijskem gospodarstvu Beltinci. Če je reja draga, je treba iskati možnosti za pocenitev. Kdo bi sicer redil prašiče pri nas,

če ta panoga ne bi bila rentabilna?

Mimo pasme prašičev je treba upoštevati tudi krmlila. Standardna krma za debelitev prašičev je sicer koruza. Toda ni vseeno, kakšno koruzo dobijo prašiči. Na Kmetijskem gospodarstvu Beltinci polagajo prašičem v letošnji jeseni lansko koruzo, letošnjo pa bodo uporabljali prihodnje leto. Pravijo, da takšna koruza izda mnogo več. Letošnjo pomlad delovni kolektiv ni hotel prodati lanske koruze, čeprav je bil v hudi denarni stiski, temveč jo je pustil za jesensko krmo prašičem, ker bo tako imel večjo korist. In pasma. Zakaj bi morali rediti kakšno čisto pasmo, če z načrtnim krmljenjem lahko dobijo takšne prašiče, ki rastejo hitreje kot drugi, bolje izkoriščajo krmlila, potrošniki pa so tudi zadovoljni z njimi.

V ENEM LETU 180 KILOGRAMOV

S križanci, ki jih dobijo na Kmetijskem gospodarstvu Beltinci, so zadovoljni tudi okoliški kmetovalci, ki jih redijo zase in za prodajo. Enoletni prašiči dosežejo po 180 kg žive teže. Zasebni kmetovalci redijo precej prašičev za trg in pravijo, da jih je vredno rediti, čeprav so njihove rej-

ske možnosti mnogo manjše kot na kmetijskem gospodarstvu. Le redki zasebni kmetovalci so tako močni gospodarji, da bi lahko shranili koruzo za drugo jesen. Potrebe jih silijo, da jo vnovčijo prej, seveda tako, da jo pokrmijo prašičem, le-te pa prodajo. Ker pridelujejo razna žita za gospodinjstvo, jim za koruzo tudi ne ostane mnogo zemlje. S koruzo, kupljeno v trgovini, pa ni vredno krmiti prašičev, ker je precej draga. Tu pa je tudi odgovor tistim kmetijskim gospodarstvom, ki so poizkušala rediti prašiče s kupljeno koruzo.

Beltinski rejci prašičev pravijo, da je ta panoga enako donosna kot ostale, če krmlila pridelajo sami. Takšne možnosti imajo tudi mnoga druga kmetijska gospodarstva. Seveda je treba posvetiti vso skrb tudi organizaciji reje in pasmi.

J. P.

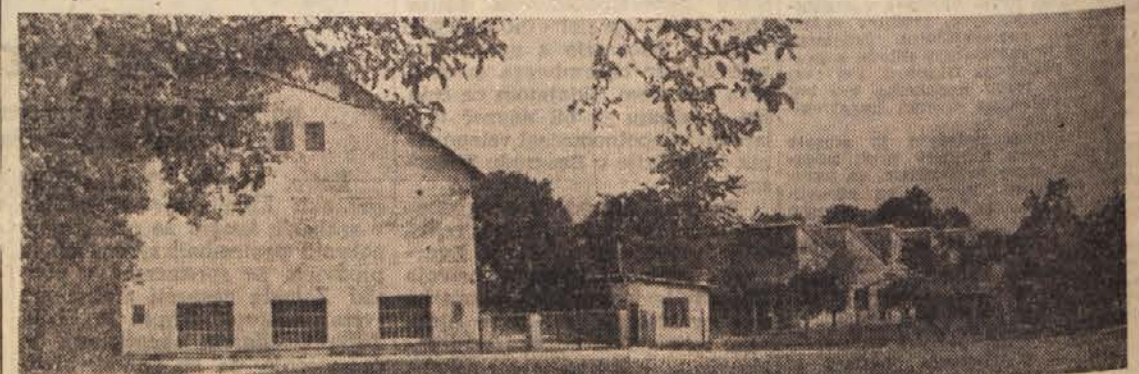
Z IZKUŠNJIAMI NAJ SE OKORISTIJO

Mnoga podjetja na Gorenjskem dela pri analitični oceni delovnih mest ne bodo opravila pravočasno

Na seji sekretariata Okrajnega odbora SZDL v Kranju, ki je bila v petek dopoldne, so med drugim, ko so razpravljali o delu komisij za analitično ocenitev delovnih mest v gospodarskih organizacijah, ugotovili, da dosedanje delo teh komisij in razprava ni šla dovolj v širino. V mnogih kolektivih še sedaj ni vsem jasno, zakaj smo se lotili tako obsežnega dela. Tudi komisije, v katerih dela 626 ljudi, niso upravičile pričakovanj in se je le 57 odstotkov članov komisij vključilo v delo. Zaradi tega je pričakovati nevarnost, da bo to delo, ker ga v večini primerov rešujejo strokovnjaki in uslužbenec, opravljen preveč tehno-kratsko. Prvo fazo analitične ocene, to je popis in opis delovnih

mest, je do roka zaključilo 36 podjetij. Za drugo fazo — analizo in stopnjevanje — analitične ocenitve delovnih mest pa je do konca septembra začelo 47 podjetij. Kaže, da tega dela mnoga podjetja ne bodo mogla opraviti pravočasno.

V Zelenjarni na Jesenicah so že v celoti končali s prvima dvema fazama analitične ocenitve delovnih mest in se pripravljajo na razpravo s celotnim kolektivom. Pri tem delu so si na Jesenicah pridobili veliko izkušenj. Prav sprito tega so na seji sklenili, da bodo jeseniške izkušnje posredovali, preko kluba gospodarstvenikov v Kranju, tudi ostalim podjetjem.

V tovarni »Sukno« v Zupazah dela razen drugih tudi 45 mladincev. Na nedavni mladinski konferenci so izvolili nov odbor mladinskega aktiva, ki je sklenil delo mladinske organizacije v podjetju poživiti. Novi odbor meni, da bi morala mladina bolj posegati tudi v vprašanje proizvodnje in podjetja sploh. V ta namen bodo sklicevali pogoste konference, na katerih bodo razpravljali o perečih problemih v podjetju. — Na sliki: tovarna »Sukno« v Zupazah.

Novice

Spet nova streha

V Trsteniku pri Kranju bodo danes slovesno izročili svojemu namenu novo ljudsko šolo, ki bo nudila mlademu rodu vse udobje pri izobraževanju. Za gradnjo šole je bilo med tamkajšnjimi prebivalci veliko zanimanje in so tudi sami sodelovali pri delu in pomagali s prispevki.

V programu novega ljudskega odbora je rečeno, da si bo prizadeval v bodočih štirih letih zagotoviti materialne, kadrovske in druge pogoje za popolno uresničitev sedaj priče reforme šolstva. V tem smislu bo dograjena osemletka v Stražišču, vključno s telovadnico, dalje osemletka v Planini in Tekstila šola. Pripravili pa bodo vse potrebno za gradnjo osemletke v Senčurju in Predvoru, preuredili pa bodo tudi nekatere druge šole.

Mladinske konference

Na plenumu predsedstva Okrajnega komiteja Ljudske mladine Slovenije v Mariboru so sklenili, naj bi osnovne organizacije imele svoje konference do 20. novembra, občinske konference pa naj bi zaključili do 10. decembra. Na konferencah osnovnih organizacij bodo volili tudi delegate za občinsko konferenco. Občinski komiteji in osnovne organizacije ne bodo samo pregledali dosedanje dejavnosti, marveč bodo tudi skrbno obravnavali naloge VI. kongresa LMS.

Načrt za novo naselje

Stanovanjska zadruga »Grad dom« v Ptujju je predložila urbanističnemu svetu občine Ptuj idejni načrt parceliranja travniških parcel v Budini med Ormožko cesto in cesti Brstje. Tudi bi radi gradili družinske hiše zlasti delavci iz ptujskih tovarn in obratov. Z uresničitvijo te zamisli bi v neposredni bližini mesta Ptuja nastalo četrto delavsko-namensko naselje. Pri tem novem naselju bi graditelji posnemali graditelje stanovanjskih hiš v Celju in Trbovljah, sredi zazidalnega prostora pa bi uredili otroško igrišče.

Proslave in tekmovanja

Občinski odbor Društva prijateljev mladine v občini Maribor-Center je na svoji zadnji seji razpravljajal predvsem o 15. obletnici pionirske organizacije. S tem v zvezi je odbor dal vzpodbudno sugestijo občinski pionirski komisiji za čimboljše izvedbo proslave in raznih tekmovanj med pionirskimi oddeli.

Okrasili bodo grobove padlih borcev

Za Dan mrtvih bodo organizacije Zveze borcev v ruski občini okrasile grobove padlih borcev in

Z Goriškega

Spominsko ploščo padlim borcem so odkrili

Nova Gorica, 28. oktobra. — V Dolenji Trbišči in v Stopniku na Tolminskem so v nedeljo dopoldne ozioroma popoldne odkrili spominsko ploščo padlim borcem iz zadnje vojne. Ob odkritju je v obeh krajih govoril vašanom predstavnik Okrajnega odbora SZDL Goriška Franc Skok. M. D.

Gostovanje tržaškega gledališča

Nova Gorica, 28. oktobra. V Novi Gorici je danes popoldne in zvečer gostovalo Slovensko gledališče iz Trsta. V novi gledališki dvorani je uprizorilo znano Nušičevo komedijo »Zaljubljeni ostali« v izvršnem tržaškem narečju. Domača publika je tudi tokrat tržaške umetnike toplo pozdravila v svoji sredi. M. D.

Plaz zemlja, je za zasul

Nova Gorica, 28. oktobra. — Včeraj zgodaj popoldne je v Rožni dolini pri Novi Gorici doletela tragična nesreča. Angela Černigoj, 31-letnega strojevodja s Prvomajske ceste, z očetom sta prekopavala zemljišče, da bi prišla do vode za zalivanje vrta. Pri tem se je Angela zakasnila pod nasipom zemlje, ki se je vsula in ga pokopala pod seboj. Čez kake pol ure so ga reševali, če živega izkopal izpod kakeh 8 m zemlje, vendar je kmalu nato umrl v šempetarski bolnišnici. M. D.

IZ ZASAVJA

● Podmladkarji Rdečega križa na osnovni šoli Milinše nad Zagorjem ob Savi so v tednu boja proti tuberkulozi prodali precej znamkih. Za bolne na pljučih pa so zbrali zaboj jabolk. Ki so ga poslali občinskemu odboru RK v Zagorju, z željo, da ga sprejmejo z dobro voljo tako, kakor so ga sami s plemenitim namenom zbrali.

● Tudi v Zagorju ob Savi se marljivo pripravljajo na proslavo 40. obletnice velike Oktobrske revolucije. V dneh pred obletnico bodo po vseh podjetjih slavnostna zasedanja delavskih svetov, podobne svečanosti pa bodo tudi v manjših podjetjih in ustanovah. Po vseh pa pripravljajo proslave vaški odbori SZDL. V aredu Zagorja bo slavnostna seja Občinskega komiteja ZKS in Občinskega odbora SZDL v torek, 5. novembra, na katero bodo povabljeni vsi zagorski prebivalci udeleženci Oktobrske revolucije.

● Ureditvi trgovin posvečajo v trgovski občini precejšnjo skrb. Z dograditvijo blagovnice in drugih trgovskih lokalov bo trgovina precej

pridobila, tako glede ureditve lokalov kakor tudi glede izboljšanih pogojev zaposlenega osebja. Za blagovno bodo potrebovali 39 milijonov dinarjev (nekaj sredstev so dobili iz republiškega sklada, nekaj pa je dal občinski ljudski odbor). Za ureditev ostalih trgovskih lokalov je namenjeno 18 milijonov dinarjev. Za gradnjo skladišča trgovskega podjetja »Vitaminska« pričakujejo vezni kredit. V načrtu pa je še gradnja paviljona pri Sušaku v spodnjem delu Trbovlj, kjer bodo prodajalne sadja, zelenjave, mesa, tobaka in bravnice, tudi dosedanje tržnico v Trbovljah nameravajo preurediti, brščas pa bodo gradili paviljon tudi v zgornjih Trbovljah.

● V Brestancih že polagajo cevi za vodovod na odseku od Dobrove do Senovega, pozneje pa jih bodo položili še od Senovega do Brestanc. Omeniti je treba, da je najbolj pereče vprašanje rekonstrukcije ceste, uređitev vodovoda, ki ga res nujno potrebujejo, začetna dela, pa so že v teku.

Brežice — cesta proti Cerkljam

Pomoč šolskim kuhinjam

Upravni odbor sklada za varstvo otrok pri občinskem ljudskem odboru Maribor-Center je sklenil ugoditi prošnjam, ki jih je dobil od nekaterih šol glede najnujnejše pomoči za potrebe ureditve šolskih kuhinj. Po 50.000 dinarjev je namenil 1. osnovni šoli in Mariboru, 40.000 dinarjev pa bo prejela osnovna šola v Kamnici.

Za onemogle kopače in invalide bodo poskrbeli

Upravni odbor rudnika lignita v Velenju je na zadnji seji potrdil program za strokovne tečaje. Razen tega pa so obravnavali vprašanje onemoglih kopačev in invalidov, ki so pri krajsani pri zaslužku. Le-teh je v rudniku 58. Uprava bo napravila seznam vseh omenjenih in ga predložila Zavodu za socialno zavarovanje. Višino invalidnin in višino pokojnin bo za guardarje ugodno rešil novi zakon o pokojninah. Ustanovili so tudi posebno komisijo, ki bo skrbela, da bodo vsi prizadeti rudarji dobili prejemke, ki jim po veljavni predpisi pripadajo. Nadalje je upravni odbor sklenil ustanoviti komisijo za odlikovanje. Le-ta naj bi sistematično evidentirala vse zaposlene in njihovo delo, da bo lahko predlagala posamezne delavce za odlikovanje.

Kupcev je bilo dovolj

Kmetijska zadruga v Solčavi je organizirala sejem plemenitih ovac jesensko-solčavske pasme, ki je znana po odlični kvaliteti volne. V Solčavo je prišlo zelo veliko kupcev iz raznih krajev Slovenije. Na sejmu je bilo prodanih več

kot 200 plemenitih ovac, vsem kupcem pa niso mogli ustreči, ker jih je bilo premalo. Cene ovac so se gibale do 130 din za kilogram žive teže. S tem, da zadruga v Solčavi organizira vsakoletni sejem, je med pobudniki za razvoj napredne ovčereje pri nas.

V izvenšolskem času razvedrilo

V velenjski osemletki bodo te dni prišli v pionirski organizaciji z interesnimi krožki. Mladina se najbolj zanima za dramski, pevski, šahovski in taborniški krožek. Letos bodo na šoli organizirali tudi taborniški podmladek, tako da bo mladina lahko koristno izrabila izvenšolski čas. Razen v krožke pa se je zelo veliko mladine vključilo v športno društvo Partizan Rudar.

Rejnikov ni nikdar preveč

Svet za varstvo matere in otrok občine Soštanj je na zadnji seji obravnaval vprašanje duševno zaostale in ogrožene mladine. Da bi vprašanje omenjene mladine nekoliko izboljšal, je svet pridobil 20 rejniških družin. Vprašanje zgoraj omenjenih otrok bo rešeno le s tem, če bi se svetu posrečilo dobiti za rejnike take ljudi, ki ne bi sprejemali samo denarja, ampak bi resnično skrbeli za vzgojo in razvoj otrok. Na seji so menili, da bo treba delo sveta razširiti, zlasti pa poskrbeti, da bodo imeli pregled nad vsemi vzgojno-zanemarnimi otroki v občini. Največ vzgojne zanemarjenosti je zaslediti v družinah, kjer je oče alkoholik. Nekateri primeri iz Pesja na so pokazali, da se stanje mnogo izboljša, če se družine preselijo v boljša stanovanja. Člani sveta so menili, da bi kazalo v najbolj kritičnih primerih pravno urediti, da ne bo zanemarjena vzgoja otrok.

Pomoč knjižnicam

Okrajni svet Svobod in kulturno prosvetnih društev Maribor bo v prihodnjih dneh izročil 22 ljudskim knjiž-

nicam večje zbirke knjig v skupni vrednosti 50.000 din. Podpri bo predvsem takšne knjižnice, ki same težko kupijo nove knjige, imajo pa v primerjavi s številom knjig lep krog bralcev. Vsaka knjižnica bo dobila 50 do 60 knjig.

Lastno glasilo izdajajo

Mladinski aktiv v Industrijsko-kovinarski šoli Tovarne avtomobilov se marljivo pripravlja na redno letošnjo konferenco. Aktiv, katerega delo uspešno usmerja predsednik tovarnskega mladinskega aktivnega društva Vinko Heč, šteje sedaj 354 članov. V aktivu je zelo razvito športno življenje, mladinska organizacija posveča veliko pozornost vzgoji svojega članstva in daje pobude za izlete in ekskurzije. Gojenci tretjega letnika so si tako v mesecu juniju ogledali tovarno motornih koles »Tomas« v Kopru, za gojence prvega letnika, ki še niso člani mladinske organizacije pa pripravljajo posebna predavanja o razvoju in zgodovini SKOJ in Ljudske mladine. Med pomembne uspehe mladinske organizacije sodi vsakokrat izdajanje lastnega glasila »Mladi kovinar« v nakladi 500 izvodov. List izhaja mesečno, uspešno ga za ureja učenec drugega letnika Erh Stefanec. Lani so ob pomoči predavateljev priredili tudi lastni literarni večer.

Brez posebne perspektive

Razvoj trgovine v tezenski občini nima posebne perspektive, kajti potrošniki v glavnem kupujejo v prodajalnah v Mariboru. V tezenski občini je sedaj 13 poslovalnic, katerih promet je v 1956. letu znašal 311.034.000 din. Število gostinskih obratov v občini je občinje večje, saj jih je kar 22. V občini pa velja pristeti še 7 planinskih domov. Stirje obrati se bavijo z družbeno prehrano. V letu 1956 so ustvarili 85.271.000 din dohodka, od tega 130.000 dinarjev dobička. Za leto 1957 predvidevajo 80 milijonov celotnega dohodka, od tega 130.000 dinarjev dobička.

Sola na Tezmem

Lovska koč pod Velikim vrhom

Pred štirimi meseci so jo začeli graditi — Nekateri lovci so žrtvovali letni dopust, da so pomagali pri gradnji

Lovci so navadno iznajdljivi in marljivi ljudje. Slednje velja tudi za lovsko družino Soštanj-Ravne kot celoto. Člani te lovске družine so se namreč pred meseci zelo zavzeli za postavitev svoje lovske koč v središču njihovih revirjev.

Pred dobrimi štirimi meseci so člani zasadili prve lopate na kraju, kjer so do takrat vitke smreke kljubovale gorskim viharjem. Lovci so marljivo hodili na gradilišče vsako nedeljo, nekateri med njimi pa so žrtvovali celo svoj letni dopust za gradnjo lovske koč. Vsi skupaj so opravili več kot 1300 prostovoljnih delovnih ur. Družini je dal za gradnjo prispevek tudi premogovnik lignita v Velenju ter Gozdna uprava, za kar se jim lovci zahvaljujejo.

Tako je v razmeroma kratkem času pod Velikim vrhom v Zavodnji zrasla lična lovska koč, ki ima dva bivalna prostora, klet in lepo verando. Lovsko koč so odprli minulo nedeljo. Takrat so se tu zbrali vsi člani lovske družine, ki jih vodi predsednik Rudi Zugelj. Na nedeljskem zboru v novi koči so se tudi pomenili o bodočih nalogah pri gojitvi divjadi in o strokovnem dvigu članov-lovcev.

F. K.

Mariborski posnetki

KORISTNA POBUDA za razbremenitev delavk-gospodinj

Zanimiv razgovor med delavko Mariborske tekstilne tovarne Ljudmila Grilovo in vodjo proizvodnje »Hidromontaža« Janezom Pograjcem

Zasluzna delavka Ljudmila Grilova, ki že 16 let nepretrgoma dela v eni izmed dveh tkalnic perila Mariborske tekstilne tovarne in bo kot član jugoslovanske sindikalne delegacije odpotovala v Moskvo na proslavo 40-letnice Oktobrske revolucije, je te dni obiskala znano mariborsko podjetje »Hidromontaža«. Tu se je med drugim srečala z vodjem proizvodnje Janezom Pograjcem, ki ji je pojasnil, kako mimo opravljanja montažnih del v hidroelektrarnah širom po vsej državi v tedaj večjem obsegu izdelujejo pralne stroje in hladilnike. Vendar važnejša kot to je menda ugotovitev, da sta v kratkem razgovoru načela vprašanja, ki zadevajo tako delavke in delavce omenjenih dveh velikih industrijskih podjetij in bodo brščas zanimala tudi novi ljudski odbor mariborske občinske Center.

»Zlasti manjših pralnih strojev še ne moremo izdelovati toliko, kolikoršne je povpraševanje, toda zdaj je šele dober začetek. Marsikje še niso dovolj seznanjeni s koristnostjo teh novih domačih proizvodov, vsem ko kupni moči mnogih gospodinj-stev ne ustreza njih razmeroma visoka cena. Postopni izpopolnitvi naše proizvodne dejavnosti bo seveda sledila postopna po-

cenitev izdelkov, ali za razbremenitev gospodinj bi nekoliko več mogli vsakokrat storiti že zdaj. Prenekateri hišni svet bi bržkone že zdaj lahko zbral sredstva za nakup pralnega stroja za potrebe vseh stanovalcev.«

»Že res, vendar v posameznih starih stanovanjskih stavbah si hišni sveti zaradi pičlih sredstev ne morejo privoščiti kaj takega. To pa še ne pomeni, da bomo gospodinje nasprotovale nekakšni pralni operaciji treh, štirih hišnih svetov sosednih manjših zgradb.«

»Tudi prav. Pralni stroj zmogljivosti šest kilogramov suhega perila dnevno zlahka opere mesečno žento treh tričlanskih družin. Takšen stroj je med drugimi kupila pri nas tudi zrenjaninska občina, ki se po skrbni za razbremenitev gospodinj menda najbolj odlikuje v državnem merilu. Ko so namreč v Zrenjaninu ugotovili, da stroj kakovostno pere in ne trga perila, so v našem podjetju naročili še štirinajst enakih naprav in ustanovili sodobno javno pralnico.«

»Nekako tako bi mogli storiti tudi v Mariboru. Na eni izmed sej starega upravnega odbora naše tekstilne tovarne smo nekoč že razpravljali o pralnici za

delavke, toda v Melju stanuje tudi veliko število družin delavcev in uslužbencev drugih mariborskih podjetij in ustanov. Zato bi morda bolj ustrežala občinska javna pralnica — seveda, če bi bile cene uslug v skladu s kupno močjo širokih krogov prebivalcev.«

Ob teh besedah delavke in gospodinje Ljudmile Grilove se je Janez Pograjc na hitro roko lotil približne računanje in dejal:

»V vaši tekstilni tovarni sicer dela kakih tri tisoč žensk, vendar več ko lepo bi bilo že to, če bi v Melju ustanovili pralnico za potrebe tisoč družin. V njej bi morali postaviti deset šestkilogramskih pralnih strojev, štiri stroje za ožemanje perila, dva za sušenje in enega za likanje. Vse to bi veljalo okrog pet milijonov in pol dinarjev, a pralnica bi na vsak način morala obratovati v dveh izmenah. Cene uslug pa bi seveda v polni meri ustrezale le tedaj, če javno pralnico ne bi obremenjevali z nikakršnimi dajatvami.«

Ljudmila Grilova je priklimala in dodala:

»Prepričana sem, da bi delavke bile zadovoljne s takšno rešitvijo. Prav tako se mi zdi, da naša tekstilna tovarna in z njo vred še ostala meljska podjetja ne bi odrekla pomoči občini pri uresničevanju lepega načrta.«

Vsekakor koristna pobuda, o kateri bi kazalo podrobno razpravljati.

Vj. K.

WERNER BERG

KMET IN SLIKAR NA RUTARJEVEM

O B R A Z S T A V I V M O D E R N I G A L E R I J I

Pred sedemindvajsetimi leti se je na sredi Spodnjega Koroskega, tam kjer se stikata Rož in Podjuna, naselil mladi nemški slikar Werner Berg, doma iz Elberfelda ob Spodnjem Renu. Na samotni Rutarjevi kmetiji nad Mohličami, visoko na polici onstran strme Skrbine, obdeluje že četrto stoletja z družino svoje zemljišče in slika, oboje pošteno, z vso predanostjo in resnobo.

iskrena, čisto neposredna izpoved. Tako ne opazi ne šolskih vplivov ne priučene tehnike. Slikarjeva osnovna težnja je zgostiti in podčrtati s prikazanim predmetom svoja doživljanja. Tako skuša, kar se da prepričevalno, predstaviti svet teh naših kmetov, ki se mu vidi tako nenavaden, prvinski, skoraj skrivnosten.

Resnične preprostosti in splošnosti globokega življenja je bilo treba, da je ta tujec dalj-

tere, trpke, od težkega dela izmučene. O tem nam pripovedujejo Bergove podobe. Nepozabni sta 'Ženi med rožami' v črno obelene kmetici med pisanim pokopališkim cvetjem, taki so prizori iz cerkve ali gostilne, ženske z dežniki, pa zapravljenčki, s katerimi se vozijo na žegnanje ali k birmi. Vmes vidimo izsušenega 'Starega podeželskega župnika', iskreno-sočutno, v svoji revni preproštni skoraj ganljivo podobo.

Drugod postaja avtor nehoté družbeni opazovalec in tolmač, ponekod se njegova dobrodušna kritika bliža karikaturi, tako zaostreni in poudarjeni so značilni elementi. Za njegovim zavajenim, surovim 'Mešetarjem' je vendar še videti nekaj ostankov človečnosti. Mojster A. Kubin je to brž opazil, rekoč, da je tudi ta nasilnik še človeški, ker je pač avtor sam človek. O 'Možu v kopeju', tej edinstveni Bergovi parafrazi Hlapca Jerneja, pa je Kubin dejal, da je to 'strašno močna, res izklesana podoba naše dobe'. Takih izgubljenec in premaganev je še dolga vrsta, povsod pa je slikar povedal še več. Zlasti v skupini pretresljivih prizorov iz bolnišnice je podal dokaz, kako sočutno, umevajoče in odpuščajoče gleda na svet bolečine in revščine. 'Ubogi sosed', ki umira, je enako pretresljiv kakor 'Debeli sosed', ki zadovoljno, prav animalično dremle.

Delo Wernerja Berga je nam še posebno dragoceno, saj nam je s tolikšno ljubeznijo in resnično umetniško močjo prvič tako živo predstavilo delavniško in nedelj-sko življenje naših ljudi ob Bell in Dravi, na tem prelepem koščku zemlje pod Obirjem in Košuto, kjer je umetnik sam našel svojo drugo, izvoljeno domovino. Tako kot je ta Nemec videl in doživel ter svetu prikazal to, tako svoj-sko krajino z njenimi ljudmi, je mi sami nismo videli.

Ker je Bergovo delo plod globoko človeškega pogleda, v katerem ni nič hladno doktrinar-nega, nič ozkosti, je tako lahko umljivo ne le nam, ki poznamo vsaj kolikor toliko to okolje (saj ni dosti drugačno od naše Gor-njske), temveč tudi tujcem. Iz vsega Bergovega prizadevanja se-va usmiljenje, odpuščanje in do-brota globoko umevajočega člo-veka. In prav zaradi širokogrudne žlahtnosti je to delo vsečloveško, nevezano na kraj in čas. Tudi poznejšim bo dokument umetni-kovega napora, približati se kar najbolj življenju in ga podati po svoje brez hotenja, biti vselej in za vako ceno sodoben. In kar je najdragocenejšega na ti razstavi, je prepričanje, ki ga odnese gle-dalec, da je Werner Berg vseh teh 25 let ostal neomajno zvest samemu sebi. Tudi za to mu mo-ramo biti hvaležni.

K. Dobida

IZ KINEMATOGRAFSKIH DVORAN Široka filmska panorama

Hinavska dvolična morala civiliziranega sveta je tokrat ponu-dila francoskem režiserju Leo-nidu Moguyu vedno aktualen film-ski motiv obtožujoče kronike iz-gubljenega deklišstva ('Otroci lju-beznja'). Izigrane ljubezenske sa-nje najdejo svoj žalostni zaključ-ek v domu nezakonskih mater. S pestrimi usodami teh deklet nas je Moguy opozoril na vrsto po-membnih, a čisto dvomljivih ali pa vsaj zapoznelih moralnih in etičnih človeških vrednot. Poseb-na odlika filma je njegova iz-redna himna materinstvu. Spo-štovanje dolgujemo sleherni ma-teri, čeprav bi ta brez otroka bila samo še blodnica. Vendar pa je treba novo življenje dajati s pre-mislekom, ali lahko omogočimo otroku ljubezni tudi poštenega človeka dostojne življenjske raz-mere. Žal je v scenariju precej odvečne konstruiranosti, menda zaradi lažjega dramaturškega zapleta. Konec filma je nerealen in pravo zanikanje dotlej zano-sne družbene kritike. Življenje je pač bolj kruto kot happy end z zaključno sentimentalno alegorijo zmagovalnega dobrega. Tudi pre-tirana religioznost je preveč očit-na, da ne bi bila zaradi svoje otipljive tendenci ideji filma samo škodljiva.

Kljub pomanjkljivosti in različnim koncesijam je film vreden ogleda.

Starodavna škotska balada po-je o legendarnem hribovskem pu-stolovcu, ki se je sam boril proti množici vsiljivih Angležev. Ime pa mu je bilo Rob Roy. In ker si kraj risanege filma Walt Dis-ney finančno rad mimogrede ma-lo pomaga s kakšnim igranim fil-mom, seveda s nepremagljivim glavnim junakom, najbrž ni bilo samo naključje, da si je izbral za svojo zadnjo barvasto slikanico prav tega neuničljivega Skota. Film v marsičem spominja na filmsko inačico o Robinu Hoodu. Casovno omejujejo zgodbo raz-pirje okrog angleškega prestola med domaćim, škotskim veličan-

stvom Jakobom in uvoženim nem-škim Jurijem. Seveda je v Disne-yevem filmu brezupno iskati stvarnejše zgodovinske osnove. Kaže, da je edini namen filma z bojevitimi prizori in lokavimi Ro-binovimi pustolovčinami zadovol-jiti predvsem kulturno žejo naše doraščajoče mladine. Uniformne napadne noše so le premalo, da bi namišljeni škotski značaji tudi res zaživel v svoji karakterni tipiki. Rahla družbena kritika in dvorna satira zvođenita že na pol poti.

jp.

URBANIZEM IN SPOMENIŠKO VARSTVO

MEDNARODNI KONGRES URBANISTIČNEGA SPOMENIŠKEGA VARSTVA
V OKVIRU XI. TRIENALA V MILANU

Jugoslavija se je letos prvič udeležila tako milanskega Trienala, kakor tudi mednarodnega kongresa, ki je obravnaval nalo-ga varstva zgodovinskih urba-nističnih ambientsov. Posebnost tega kongresa je bila v tem, da so se ga udeležili po zamisli organiza-torja 'Centro studi Triennale' (C. I. T.) in mednarodnega pri-pravljalnega odbora predstavniki vseh tistih panog, ki običajno so-delujejo pri reševanju kompleksne urbanistično-spomeniške proble-matike; tu so bili arhitekti, urba-nisti, konzervatorji, umetnostni zgodovinarji. Udeležba iz vseh delov sveta je bila kar najbolj obilna. Kongresni referati so bili porazdeljeni na tri tematska pod-ročja (splošna problematika ob-nove mest; odnosi med starim in novim urbanizmom na podlagi sodobnega reševanja urbanizacije z navedbo konkretnih primerov; urbanizem v zvezi z urbanistično in spomeniško varstveno zakonodajo).

Program, diskusija in zaključki kongresa vsebujejo v glavnem na-

slednje vodilne misli: Tema raz-prav je bila izbrana zaradi po-sebnega zanimanja, ki ga danda-našnji vzbujajo varstvo starih urba-nističnih naselij, obenem pa za-radi močnega pritiska nalog urba-nistične ureditve sodobnih mest v zvezi s spreminjenimi življenjskimi in socialnimi pogoji. Med-tem ko so do večerajšnjega dne pojmovali restavriranje arhitek-turnega spomenika kot stvar izo-lirane intervencije ali samo kot varstvo pomembnejših stavbar-skih del, se dandanašnji razširja varstvo spomenikov na ureditev celokupnega okolja zgodovinskih središč. Nobena arhitektura ne more biti v tem pogledu obravna-vana brez upoštevanja njenega organsko danega prostornega in kulturnega okolja. Toda podaljšanje življenja zgodovinskih mest-nih središč bi pomenilo zgodovinski absurd, če bi jih obrav-navali kot nespremenljive orga-nizme, čeprav se na drugi strani seveda ne bomo mogli odreči nji-hovi konzervaciji in njihovi za-želeni ohranitvi. Zato se logično zastavlja vprašanje sožitja starega in novega, vprašanje, na kakšen način in s kakšnimi me-todami bi mogli vključiti izraz novega življenja v tkivo starega. — Večina kongresnih diskutan-tov je bila proti stihiji ter je obsojala morebitno brezbrzičnost in nebud-nost v postavljanju teh vprašanj; manjšina, in to zelo neznatna, je dajala prednost nekakšnemu ima-ginarnemu vitalizmu, po katerem naj rešuje življenje vse samo po sebi in bi naj stvari prepustili svojemu toku, kakor da bi slepo zaupanje v čudeže moderne arhitekture reguliralo vse ustvarjalne impulze avtomatsko. Zmagalo je načelo zavestnih in smotrnih po-segov povsod, kjer je potrebno organizirano sodelovanje projek-tantov novega in konzervatorjev starega (to je varstvo kulturnega patrimonija človeštva).

Na kongresu so sodelovali z referati tudi jugoslovanski strokovnjaki. Na podlagi dosedanjih izkušenj so s konkretnimi primeri skušali ponazoriti metodo in na-

čine sodobnega urbanističnega pojmovanja. Med drugim so bili referati posvečeni proučevanju in rešitvi zgodovinskega mestnega jedra v Splitu, rekonstrukciji Dioklecijanove palače, sodobnemu in historičnemu urbanizmu na področju Istre in Kvarnera ter organizaciji varstva arhitekturnih spomenikov in zgodovinskih ur-banističnih ambientsov v zvezi s spomeniško varstveno zakonodajo. V celoti je delež jugoslovanskih strokovnjakov pomenil tudi lep prispevek k uspehu kongresa.

F. S.

Jubileji v orkestru Slovenske filharmonije

Ni navada pisati o takih dogodkih, četudi je treba v isti mah pripomniti, da je takšna navada slaba. Dolgoletno vestno delo, morda res ne toliko vidno, a zato nič manj pomembno, le redko najde tudi zaslužen javno priznanje. Zato velja vsaj omeniti jubile-je, ki so jih nedavno tega praznovali člani orkestra Slovenske filharmonije.

Ta četrtek, 21. oktobra, so slavili člani orkestra Slovenske filharmonije Anton Burger, Jože Jovan, Marjan Azman in Rudolf Starč, sedaj kapelnik godbe LM v Ljubljani, svojo 30-letnico službovanja v orkestru. Skup-no z njimi sta obhajala obletnico še člana orkestra Slovenske filharmonije Vlado Gregore in Lojze Habera ter član orkestra Opere Janez Hafner (35 let).

POSVETOVANJE
KONCERTNIH DIREKCIJ

Pesniki revolucije PETER BEZRUČ

Prejšnji mesec je minilo de-vetdeset let od rojstva Vladi-mirja Vaška, kakor je pravo ime za velikega češkega pesnika, prvega češkoslovskega ljudske-ga umetnika Petra Bezruča (Ro-dil se je v Opavi v Slezi 15. sep-tembra 1867.). Pod tem imenom je od svojega drugega rojstva, ko je objavil prve tri pesmi leta 1899 v glasilu masarykovcev — številka je bila takoj zaplenjena — znan in cenjen ne le doma, ampak povsod po svetu.

Slezi bard, kakor ga po pravi-ci imenujejo, ostaja ena naj-svetlejših in najmočnejših pesniš-kih osebnosti, med pesniki revolu-cionarji pa mu skoraj ni ravnega — tako ves in popolnoma ves pripada ljudstvu in njegovi borbi za pravičnejšo bodočnost, da raste v lik narodnega ju-naka in personifikacije ljudskih želja. Zares: ljudski umetnik.

Pesniško delo Petra Bezruča ni veliko z ozirom na ko-ličino, saj ga predstavlja pravzaprav ena sama njegova zbirka »Slezke pesmi«, ki so ponovno in ponovno dopolnjene izha-jale, vendar je nenavadno močno po življenjski vsebini, pesniškem oblikovanju in prodornosti izraza. Mimo tega je njegova poezija polna upora, protesta proti izkoriščanju slezkih rudarjev, sleškega ljudstva, proti tiraniji in potuj-čevanju njegovega ljudstva. Tako mu je ta edina zbirka pesmi zagotovila nesmrtnost; ostalo delo ni k njegovi slavi ničesar ne dodalo, a tudi ne odvzelo.

Kdo na moje mesto?

Tak malo krvi, a še ta iz ust
mi vre.
Ko grob pretke
mi trava, ko bom gnil,
kdo na moje mesto,
kdo dvigne moj štít?

Noč zrla mi iz oči, iz nosnic mi plamen sukljal,
v dim vitkovskih plavčev zagrnil sem stal,
naj žarelo je sonce, naj svod se večeril,
s pogledi sem mrkami vrage te meril;
te žide, te grofe prežlahtnega kova,
jaz, grdi rudar, kot sem skočil iz rova.
Diadem se je enemu s čela blestel,
a pogled moj uprt le vse je skelel,
moja stisnjena pest, moj upor,
gnev rudarja z Bezkid in z gor. —

Tak malo krvi, a še ta iz ust
mi vre.
Ko grob pretke
mi trava, ko bom gnil,
kdo za mano na stražo,
kdo dvigne moj štít?

Prevedel O. Zupančič

NOVE KNJIGE

PREJELI SMO:

W. SHAKESPEARE: HENRIK IV. I. in II. del Prevedel M. Bor. Spremembe besede napisal dr. Bratko Kreft. Opremlil ing. arch. Marko Zupančič. »Vezana beseda« zvezek št. 11. Založila in izdala Slovenska knjiznica v Ljubljani 1957. Strani 293 + (III), 8°.

VIHARNI PIS. Izbor poetične ruske proze. Uvod, izbor in prevod Cene Kopčavar. Opremlil ing. arch. Zdenka. Zbirka »Naslednja knjiga« 4. (Urednik Franček Bohaneč). Izdala Založba Obzorja v Mariboru 1957. Strani 446 + (II), 8°.

MARIČKA ZNIDARŠIČ: NALOM-LJENA VEJA. Pesmi. Opremlila Nadja Furjan. Založilo Casopisno-založniško podjetje »Ljudska pravica« — Cankarjeva založba v Ljubljani 1957. Strani 59 + (IX), 8°.

WALTER SCOTT: QUENTIN DURWARD. Prevedel dr. Ivan Cernogor. Redakcijsko opravila Majda Ste-novnik. Redakcijsko verzov opravil Gregor Strniša. Ilustriral Stanislav Ma-kar. Opremlil Milan Mihelič. Izdala Mladinska knjiga v Ljubljani 1957. Strani 421 + (III), 8°.

JOSIP CAZI: Z OBRABOM PROTI VIHARJU. Prevedel Jože Smič. Ilu-striral Ivo Subic. »Knjižnica Sinjega galeba« št. 43 (urejuje Ivan Minatij). Založila Mladinska knjiga v Ljubljani 1957. Strani 126 + (II), 8°.

JOSIP JURČIČ: JURIJ KOZJAK, slovenski junak. Povest iz petnajste-ga stoletja domače zgodovine. Pri-re-dil dr. Mirko Rupel. Ilustriral Ma-kar. Sedej. »Knjižnica Kondor« (iz-brana dela iz domače in svetovne književnosti, urednik Uroš Kraigher). Izdala Mladinska knjiga v Ljubljani 1956. Strani 142 + (II), 8°.

FRANCE BEVK: MALI UPORNIK. Ilustriral Nikolaj Omersa. Bevkova izbrana mladinska dela. Izdala »Mla-dinska knjiga v Ljubljani 1957. Stra-ni 151 + (III), 8°.

FRANCE BEVK: CRNI BRATJE. Ilustriral Stefan Planinc. Opremlil Milan Mihelič. Bevkova izbrana mla-dinska dela. Izdala Mladinska knjiga v Ljubljani 1957. Strani 150 + (II), 8°.

ANATOLIJ VINOGRADOV: PA-GANINI. Prevedel Franc Šafar. Opremlil Tomislav Majce. Zbirka »Bios«. Založilo Casopisno-založniško podjetje »Ljudska pravica« — Cankarjeva založba v Ljubljani 1957. Strani 369 + (III), 8°.

JOHN DOS PASSOS: MANHAT-TAN TRANSFER. Prevedel Bert. Vodenik. Opremlil Uroš Vagaja. Zbirka »Sodobni roman«. Založilo Casopisno-

založniško podjetje »Ljudska pravica« — Cankarjeva založba v Ljubljani 1957. Strani 410 + (II), 8°.

AUGUST PICCARD: Z BATISKA-POM NA DNO MORA. Prevedel Vla-dimir Naglič. Opremlil Uroš Vagaja. Zbirka »Globus« (potoptisi, monogra-fije, dnevniki in življenjski spomini) raziskovalcev (urednik Ciril Trček). Izdala Mladinska knjiga v Ljubljani 1957. Strani 218 + (II), 8°.

ANDJELKA MARTIČ: JEZERO NA PLANINI. Prevedel Janez Grad-šnik. Ilustriral Vesna Borčić. »Cje-lanovna knjižnica« (ureja Kristina Brenkova). Izdala Mladinska knjiga v Ljubljani 1957. Strani 129 + (III), 8°.

WERNER BERG. Slike in grafika. Katalog. Uvod Zoran Kržišnik. Ure-dila Ljerkica Menšec. Izdala in založila Moderna galerija v Ljubljani 1957. Z reprodukcijami. Brez paginacije.

JOZE ZABKAR: MATEMATIKA za 5. in 6. šolsko leto obveznih šol. Ureja Stane Mihelič. Izdala Mladinska knjiga v Ljubljani 1957. Strani 216 + (II), 8°.

PRAVLJICA O DRAVI. Koroska zbirka ljudskih pravilic in pripovedi. Priredila T. Gaspari in F. Košar. Iz-vidna litografija Gvido Brolia. Knjiž-nica za predšolske otroke. Ureja K. B. Založila Mladinska knjiga v Ljubljani 1957.

SEDEM LET PRI BELI KACI. Ko-roška pripovedka. Zapisal Vinko Modermorfer. Ilustriral Gvido Bi-rolia. »Cjebanovna knjižnica« (ureja Kristina Brenkova). Izdala Mladinska knjiga v Ljubljani 1957. Litografija.

PRAN MILČINSKI: ZAKLETI GRAD. Ilustriral Tinec Stegovec. Knjižnica »Cebelica« št. 30 (ureja Kr-stina Brenkova). Založila Mladinska knjiga v Ljubljani 1957. Brez paginacije.

BOZO PETEK: ZMAJI. Opremlil Tone Znidaršič. Izdano s sodelova-njem Glavnega odbora Letalske zve-ze Slovenije. Zbirka »Igra in delo«. Izdala Mladinska knjiga v Ljubljani 1957. Strani 23 + (I), V 8°. Priloga.

JOZE PRAVAC: GUMENJAK P-III. Opremlil Tone Znidaršič. Izda-no s sodelovanjem Glavnega odbora Letalske zveze Slovenije. Zbirka »Igra in delo«. Izdala Mladinska knjiga v Ljubljani 1957. Strani 10 + (II), V 8°. Priloga.

V nedeljo zvečer je bila v ljubljanski Operi kot premiera obnov-ljena Giordanova opera »André Chenier«. Na sliki baletni prizor iz prvega dejanja.

Konec zlorabam

Odnose med športnimi društvi so med drugim večkrat kašili tudi prestopi športnikov, ki služijo kadrovski rok. Pogostokrat je namreč prišlo do raznih zlorab in nemalokaterkrat se je zgodilo, da so bili ti športniki — vojaki člani dveh klubov hkrati. Pred enim mesecem pa je državni sekretar za narodno obrambo generalni polkovnik Gošnjak s posebno uredbi prepovedal kakršnokoli nastopanje športnikov, ki služijo kadrovski rok, torej vojakov, v športnih društvih in klubih. Športna zveza Slovenije je s to okrožnico seznanila vsa društva in klube s pripombo, naj se njihovi člani, ki jih ta uredba zadeva, ravna po njej.

Vzile vsemu temu pa je vedno več pritožb glede nastopanja športnikov v registriranih klubih. Tudi preteklo nedeljo sta n. pr. Graficar in Trilav nastopila s takimi igralci. Da bi se izognili podobnim prekrškom, bi morale tudi strokovne zveze izdati ustrezajoče predpise, sicer bodo društva in klubi izgubljali zaradi teh prestopov tekme s par forfaj, razen tega pa se bodo morali njihovi predstavniki zagovarjati pred disciplinskimi organi. Vzile temu, da so sprito te uredbe državne sekretariata za narodno obrambo postali nekateri predpisi pomanjkljivi, je težko razumeti vodstva klubov, ki za vestno kršijo omenjeno uredbi. Povaljati pa je treba nekatere podveze, ki so na svojo pest in mimo veljavnih predpisov, ki pa ne ustrezajo ugledu Sekretariata za narodno obrambo, zavrnile registracije vojakov-sportnikov.

Simultanka

inž. Vidmarja v Zireh

Ziri, 28. okt. — Šahovska sekcija delavskega prosvetnega društva Svoboda v Zireh je večeraj priredila v sindikalnem domu šahovsko simultanko mednarodnega mojstra ing. Milana Vidmarja. Le-ta je igral s 40 mladimi člani te šahovske sekcije. V štirih urah je dobil trideset partij, remiziral devet in izgubil eno. Ing. Vidmarja je premagal Gadež (Škofja Loka), remiziral pa so Gantar, Ravpacher, Komac, Gerjol, Braniselj, Kos, Pevc, Polšak in Vrhovec.

Polfinalni turnirji

Na polfinalnih turnirjih za šahovsko prvenstvo države so odigrali III. kolo in prekinjene partije. V Kranju je partija med Mikolišem in Smilbegovičem končala z zmago Smilbegoviča.

Sevojnjo: prekinjene partije III. kola. Vošpernik, Bogdanovič 0:1. Dime: Lešnik 1:0, Sokolov: Čirč 1:0. Tomovič: Tikvešani ponovno prekinjeno. Vodi Dime 2,5, Tomovič 2 (1). Džuršević in Ugrinovič 2 itd.

Križevci III. kolo: Petek — Suvalić 1:0, Tomšič — Vasiljevič 0:1, Martinovski — Janošević 0:1, Ivković — Damjanovič 1:0, Stupica — Udovčić remi, Katič — Milčić 1:0, Vukčević — Kozomara ponovno prekinjeno. Tudi partije: Kozomara — Janošević 0:1, Ivković — Damjanovič 1:0, Stupica — Udovčić 2,5, Udovčić, 2, Stupica 1,5 (1) itd.

Občinski ljudski odbor
Občinski komite ZKS
Občinski odbor SZDL
Občinski odbor ZB

NOVO MESTO

iskreno čestitajo vsem prebivalcem

občine Novo mesto za občinski praznik 29. oktober

Naši kotalkarji prvič v evropski areni

Kotalkališče v Čufarjevi ulici je vedno živahno. Vsi — od najmanjših pionirjev pa do odraslih članov — vztrajno vadijo šolske like, da bodo kdaj tako obvladali kotalkanje, kot njih vzorniki. Le-ti so bili zadnjih pet mesecev posebno marljivi. Tjasa Andrej, Stasa Fajdiga in Peter Persin bodo odšli pod vodstvom trenerja, Mre Drasler na evropsko prvenstvo v kotalkanju, ki bo od 2. do 5. novembra v Bologni.

Trojico je od junija pripravila dolgoletna tekmovalka in umetnem drsanju Mara Drasler, zato smo se obrnili nanjo z nekaj vprašanji:

»Kdaj so se začele in kako so potekale priprave?»

»Po deževnem maju smo slednjič v juniju le začeli z rednim treningom, kot da je že gotovo, da gremo v Bologno. V resnici pa še nismo imeli dovoljenja Zveze športov iz Beograda, katerega smo dobili šele pred mesecem dni.

Ko smo pred šestimi leti začeli s kotalkanjem, smo rekli, da bo to dopolnilni šport umetnemu drsanju. Vse naše delo je in temelji še danes na tej osnovi. Iz umetnega drsanja smo povzeli vse in prenesli na kotalkanje. V tem smislu je potekal trening tudi sedaj.

»Kako ste zadovoljni s svojimi gojenici?»

»Lahko jih pohvalim za marljivost, kajti več ur trajajo trening vsakega dan je bil res prenaporen.

»Kakšna je kvaliteta raven naših kotalkarjev v primeru z ostalimi?»

»To je težko reči, ker nisem videla še nobenih inozemskih tekmovalcev. Mislim pa, da so tudi drugod šli po isti poti. Prednost, ki jo imajo pred nami, je tradicija.

»Kakšnega uspeha se nadejate?»

»Tega vprašanja sem se najbolj bala. Tudi zame je največja uganika, kako se bomo uveljavili. Inž. Bloudek me miri, češ da bo šlo. Tudi sama si zelo želim, da bi ostali vsaj v zlati sredini. Skrbim to, da bomo v Bologni samo en dan pred prvenstvom. V tem dnevu se bo treba navaditi na opečnata tla, kjer bo-

Brzjojavke

● MOSKVA, 28. okt. (TASS). Na tekmovalju v crossu, ki je bilo večeraj v Moskvi pred velikim številom občinstva, je na 8 km dolgi progi zmagal Kuc v času 23:36,4 pred Bolotnikovom 24:09,6.

● SAN JOSE, 28. okt. (AP). Nogometno srečanje med reprezentancama Costarice in Mehike, ki je bilo v glavnem mestu Costarice, se je končalo z zmago domačinov z 1:0.

● SOFIJA, 28. okt. (Reuter). Srečanje med reprezentanco Sofije in Bukarešte, ki sta pravzaprav predstavljali državni reprezentanci, se je končalo z neodločenim rezultatom 1:1 (0:1).

● DUNAJ, 27. okt. (APA). — V današnjem tekmovalju za nogometno prvenstvo Avstrije so bili doseženi naslednji rezultati: Watz: Avstrija 1:5, Wien: Kreuser 4:0, Semmering: Schürm 3:4, Admiral: Rapid 3:1, Kapfenberg: Wien 2:2, CAK: Olympia 5:2. Na tabeli vodi Wienerklub pred Rapidom.

do izvajali obvezne like in pa na parket v dvoranah, kjer bo prvenstvo kotalkanje.

Z našo ekipo potuje na evropsko prvenstvo tudi sodnik Jože Biber, star znanec z ledene ploskve.

Na prvenstvu me predvsem zanima sojenje. Že nekaj let nimamo stikov z velikimi tekmovalci in tako je potrebno, da zopet primerjamo kriterije sojenja pri nam in drugod.

»Ali morda veste, kdo bo še nastopil na evropskem prvenstvu?»

»Kolikor mi je znano, so se doslej prijavili Francozi, Švicarji, Španci, Italijani, Angličani in mi. Udeležba Nemčije, Avstrije in vzhodnoevropskih držav še ni zagotovljena.

Našim mladim kotalkarjem želimo ob prvem nastopu čimboljši uspeh. To bi dalo tej mladi panogi novega poletja in ji pripomoglo do priznanja in ugleda. Kotalkanje namreč ni več zgolj dopolnilni šport za drsanje, temveč samostojna panoga. Če bodo neugodni pogoji za naše drsalce trajali še dalje, bo že v nekaj letih drsanje dopolnilni šport hitro napredujočemu kotalkanju. M. Z.

PRED DURMI SMUČARSE SEZONE

»Navdušenje« za trening pa tako! Le en jeseniški smučar na blejskem mnogoboju, pa tudi drugi se niso bolje odrezali — Slab zgled mladim smučarjem

Nedeljski atletski mnogoboj gorenjskih smučarjev v organizaciji Gorenjske smučarske podveze in v izvedbi »Partizana« Bled prav gotovo zasluži, da zapišemo o njem nekaj kritičnih pripomb. Ta mnogoboj, ki je že nekaj let nazaj vsako jesen na Bledu, je bil doslej vedno detežen kolikor toliko solidne udeležbe. Tokrat pa je bila le-ta najslabša stran prireditve.

Edini izjemni sta bili — kot že vsa leta doslej — Kranjski Triglav in smučarji TVD Partizana Gorje. Oba omenjena kluba sta se udeležila mnogobojja z lepim številom tekmovalcev in med njimi je bila tudi večina njihovih najbolj kvalitetnih smučarjev, razen tistih, ki so trenutno na skupnem treningu državnih reprezentantov. Večina ostalih klubov (koliko jih je natanko bilo, nismo mogli nikjer zvedeti) pa je poslala le po dva ali tri tekmovalce, nekateri pa še celo manj. Tako je n. pr. z Jesenice prišel en sam tekmovalci: Watz: Avstrija 1:5, Wien: Kreuser 4:0, Semmering: Schürm 3:4, Admiral: Rapid 3:1, Kapfenberg: Wien 2:2, CAK: Olympia 5:2. Na tabeli vodi Wienerklub pred Rapidom.

V MVC ligi so v nedeljo vrheli 7. v LP ligi pa predzadnje, osmo, kolo. Obe vodilni moštvi sta doživeli neuspeh, saj je Rudar izgubil srečanje s Slogo v Čakovcu 1:3, medtem ko je Krim izgubil točko v borbi s požrtvovalnimi Idrjčani. Ker imajo v MVC še 4 kolo do konca prvenstva, je veliko vprašanje, ali bo Rudar osvojil prvo mesto, medtem ko bo Krim moral na svojem igrišču doseči proti Trilavi vsaj neodločen rezultat, ki mu bo zadostoval za osvojitve prvega mesta.

Nevarna zasledovalca ima Rudar v mariborskih železnikarjih in celjskem Kladivarju. Oba sta mu trdno za petama. »Maribor« je topot v Zaboku »stresel« domačo Mladost in si ponovno izboljšal razliko v golih. Kaže, da je napadalni kvintet »Maribor« dobro učiščen, ker je doslej dosegel povprečno 4 gole na eni tekmi. Mladost: »Maribor« 2:5.

Kladivar je doma z lahko obrambo na razpoloženi domači napad, ki ja je kar petkrat potresel mrežo. Zdi se, da je »Drava« nevarna le doma, kjer sicer zmaguje z minimalnimi rezultati. Napad »Drave« sodi med najbolj neudinkovite (dal je samo 6 golov), medtem ko je tudi obramba najbolj nezanesljiva (preletela je 26 golov) Podravka: »Drava« 5:0.

»Drava« je v Koprivnici naletela na razpoloženi domači napad, ki ja je kar petkrat potresel mrežo. Zdi se, da je »Drava« nevarna le doma, kjer sicer zmaguje z minimalnimi rezultati. Napad »Drave« sodi med najbolj neudinkovite (dal je samo 6 golov), medtem ko je tudi obramba najbolj nezanesljiva (preletela je 26 golov) Podravka: »Drava« 5:0.

»Drava« je v Koprivnici naletela na razpoloženi domači napad, ki ja je kar petkrat potresel mrežo. Zdi se, da je »Drava« nevarna le doma, kjer sicer zmaguje z minimalnimi rezultati. Napad »Drave« sodi med najbolj neudinkovite (dal je samo 6 golov), medtem ko je tudi obramba najbolj nezanesljiva (preletela je 26 golov) Podravka: »Drava« 5:0.

»Drava« je v Koprivnici naletela na razpoloženi domači napad, ki ja je kar petkrat potresel mrežo. Zdi se, da je »Drava« nevarna le doma, kjer sicer zmaguje z minimalnimi rezultati. Napad »Drave« sodi med najbolj neudinkovite (dal je samo 6 golov), medtem ko je tudi obramba najbolj nezanesljiva (preletela je 26 golov) Podravka: »Drava« 5:0.

»Drava« je v Koprivnici naletela na razpoloženi domači napad, ki ja je kar petkrat potresel mrežo. Zdi se, da je »Drava« nevarna le doma, kjer sicer zmaguje z minimalnimi rezultati. Napad »Drave« sodi med najbolj neudinkovite (dal je samo 6 golov), medtem ko je tudi obramba najbolj nezanesljiva (preletela je 26 golov) Podravka: »Drava« 5:0.

»Drava« je v Koprivnici naletela na razpoloženi domači napad, ki ja je kar petkrat potresel mrežo. Zdi se, da je »Drava« nevarna le doma, kjer sicer zmaguje z minimalnimi rezultati. Napad »Drave« sodi med najbolj neudinkovite (dal je samo 6 golov), medtem ko je tudi obramba najbolj nezanesljiva (preletela je 26 golov) Podravka: »Drava« 5:0.

»Drava« je v Koprivnici naletela na razpoloženi domači napad, ki ja je kar petkrat potresel mrežo. Zdi se, da je »Drava« nevarna le doma, kjer sicer zmaguje z minimalnimi rezultati. Napad »Drave« sodi med najbolj neudinkovite (dal je samo 6 golov), medtem ko je tudi obramba najbolj nezanesljiva (preletela je 26 golov) Podravka: »Drava« 5:0.

»Drava« je v Koprivnici naletela na razpoloženi domači napad, ki ja je kar petkrat potresel mrežo. Zdi se, da je »Drava« nevarna le doma, kjer sicer zmaguje z minimalnimi rezultati. Napad »Drave« sodi med najbolj neudinkovite (dal je samo 6 golov), medtem ko je tudi obramba najbolj nezanesljiva (preletela je 26 golov) Podravka: »Drava« 5:0.

»Drava« je v Koprivnici naletela na razpoloženi domači napad, ki ja je kar petkrat potresel mrežo. Zdi se, da je »Drava« nevarna le doma, kjer sicer zmaguje z minimalnimi rezultati. Napad »Drave« sodi med najbolj neudinkovite (dal je samo 6 golov), medtem ko je tudi obramba najbolj nezanesljiva (preletela je 26 golov) Podravka: »Drava« 5:0.

»Drava« je v Koprivnici naletela na razpoloženi domači napad, ki ja je kar petkrat potresel mrežo. Zdi se, da je »Drava« nevarna le doma, kjer sicer zmaguje z minimalnimi rezultati. Napad »Drave« sodi med najbolj neudinkovite (dal je samo 6 golov), medtem ko je tudi obramba najbolj nezanesljiva (preletela je 26 golov) Podravka: »Drava« 5:0.

»Drava« je v Koprivnici naletela na razpoloženi domači napad, ki ja je kar petkrat potresel mrežo. Zdi se, da je »Drava« nevarna le doma, kjer sicer zmaguje z minimalnimi rezultati. Napad »Drave« sodi med najbolj neudinkovite (dal je samo 6 golov), medtem ko je tudi obramba najbolj nezanesljiva (preletela je 26 golov) Podravka: »Drava« 5:0.

»Drava« je v Koprivnici naletela na razpoloženi domači napad, ki ja je kar petkrat potresel mrežo. Zdi se, da je »Drava« nevarna le doma, kjer sicer zmaguje z minimalnimi rezultati. Napad »Drave« sodi med najbolj neudinkovite (dal je samo 6 golov), medtem ko je tudi obramba najbolj nezanesljiva (preletela je 26 golov) Podravka: »Drava« 5:0.

»Drava« je v Koprivnici naletela na razpoloženi domači napad, ki ja je kar petkrat potresel mrežo. Zdi se, da je »Drava« nevarna le doma, kjer sicer zmaguje z minimalnimi rezultati. Napad »Drave« sodi med najbolj neudinkovite (dal je samo 6 golov), medtem ko je tudi obramba najbolj nezanesljiva (preletela je 26 golov) Podravka: »Drava« 5:0.

»Drava« je v Koprivnici naletela na razpoloženi domači napad, ki ja je kar petkrat potresel mrežo. Zdi se, da je »Drava« nevarna le doma, kjer sicer zmaguje z minimalnimi rezultati. Napad »Drave« sodi med najbolj neudinkovite (dal je samo 6 golov), medtem ko je tudi obramba najbolj nezanesljiva (preletela je 26 golov) Podravka: »Drava« 5:0.

»Drava« je v Koprivnici naletela na razpoloženi domači napad, ki ja je kar petkrat potresel mrežo. Zdi se, da je »Drava« nevarna le doma, kjer sicer zmaguje z minimalnimi rezultati. Napad »Drave« sodi med najbolj neudinkovite (dal je samo 6 golov), medtem ko je tudi obramba najbolj nezanesljiva (preletela je 26 golov) Podravka: »Drava« 5:0.

»Drava« je v Koprivnici naletela na razpoloženi domači napad, ki ja je kar petkrat potresel mrežo. Zdi se, da je »Drava« nevarna le doma, kjer sicer zmaguje z minimalnimi rezultati. Napad »Drave« sodi med najbolj neudinkovite (dal je samo 6 golov), medtem ko je tudi obramba najbolj nezanesljiva (preletela je 26 golov) Podravka: »Drava« 5:0.

»Drava« je v Koprivnici naletela na razpoloženi domači napad, ki ja je kar petkrat potresel mrežo. Zdi se, da je »Drava« nevarna le doma, kjer sicer zmaguje z minimalnimi rezultati. Napad »Drave« sodi med najbolj neudinkovite (dal je samo 6 golov), medtem ko je tudi obramba najbolj nezanesljiva (preletela je 26 golov) Podravka: »Drava« 5:0.

»Drava« je v Koprivnici naletela na razpoloženi domači napad, ki ja je kar petkrat potresel mrežo. Zdi se, da je »Drava« nevarna le doma, kjer sicer zmaguje z minimalnimi rezultati. Napad »Drave« sodi med najbolj neudinkovite (dal je samo 6 golov), medtem ko je tudi obramba najbolj nezanesljiva (preletela je 26 golov) Podravka: »Drava« 5:0.

»Drava« je v Koprivnici naletela na razpoloženi domači napad, ki ja je kar petkrat potresel mrežo. Zdi se, da je »Drava« nevarna le doma, kjer sicer zmaguje z minimalnimi rezultati. Napad »Drave« sodi med najbolj neudinkovite (dal je samo 6 golov), medtem ko je tudi obramba najbolj nezanesljiva (preletela je 26 golov) Podravka: »Drava« 5:0.

»Drava« je v Koprivnici naletela na razpoloženi domači napad, ki ja je kar petkrat potresel mrežo. Zdi se, da je »Drava« nevarna le doma, kjer sicer zmaguje z minimalnimi rezultati. Napad »Drave« sodi med najbolj neudinkovite (dal je samo 6 golov), medtem ko je tudi obramba najbolj nezanesljiva (preletela je 26 golov) Podravka: »Drava« 5:0.

»Drava« je v Koprivnici naletela na razpoloženi domači napad, ki ja je kar petkrat potresel mrežo. Zdi se, da je »Drava« nevarna le doma, kjer sicer zmaguje z minimalnimi rezultati. Napad »Drave« sodi med najbolj neudinkovite (dal je samo 6 golov), medtem ko je tudi obramba najbolj nezanesljiva (preletela je 26 golov) Podravka: »Drava« 5:0.

»Drava« je v Koprivnici naletela na razpoloženi domači napad, ki ja je kar petkrat potresel mrežo. Zdi se, da je »Drava« nevarna le doma, kjer sicer zmaguje z minimalnimi rezultati. Napad »Drave« sodi med najbolj neudinkovite (dal je samo 6 golov), medtem ko je tudi obramba najbolj nezanesljiva (preletela je 26 golov) Podravka: »Drava« 5:0.

»Drava« je v Koprivnici naletela na razpoloženi domači napad, ki ja je kar petkrat potresel mrežo. Zdi se, da je »Drava« nevarna le doma, kjer sicer zmaguje z minimalnimi rezultati. Napad »Drave« sodi med najbolj neudinkovite (dal je samo 6 golov), medtem ko je tudi obramba najbolj nezanesljiva (preletela je 26 golov) Podravka: »Drava« 5:0.

»Drava« je v Koprivnici naletela na razpoloženi domači napad, ki ja je kar petkrat potresel mrežo. Zdi se, da je »Drava« nevarna le doma, kjer sicer zmaguje z minimalnimi rezultati. Napad »Drave« sodi med najbolj neudinkovite (dal je samo 6 golov), medtem ko je tudi obramba najbolj nezanesljiva (preletela je 26 golov) Podravka: »Drava« 5:0.

»Drava« je v Koprivnici naletela na razpoloženi domači napad, ki ja je kar petkrat potresel mrežo. Zdi se, da je »Drava« nevarna le doma, kjer sicer zmaguje z minimalnimi rezultati. Napad »Drave« sodi med najbolj neudinkovite (dal je samo 6 golov), medtem ko je tudi obramba najbolj nezanesljiva (preletela je 26 golov) Podravka: »Drava« 5:0.

»Drava« je v Koprivnici naletela na razpoloženi domači napad, ki ja je kar petkrat potresel mrežo. Zdi se, da je »Drava« nevarna le doma, kjer sicer zmaguje z minimalnimi rezultati. Napad »Drave« sodi med najbolj neudinkovite (dal je samo 6 golov), medtem ko je tudi obramba najbolj nezanesljiva (preletela je 26 golov) Podravka: »Drava« 5:0.

»Drava« je v Koprivnici naletela na razpoloženi domači napad, ki ja je kar petkrat potresel mrežo. Zdi se, da je »Drava« nevarna le doma, kjer sicer zmaguje z minimalnimi rezultati. Napad »Drave« sodi med najbolj neudinkovite (dal je samo 6 golov), medtem ko je tudi obramba najbolj nezanesljiva (preletela je 26 golov) Podravka: »Drava« 5:0.

»Drava« je v Koprivnici naletela na razpoloženi domači napad, ki ja je kar petkrat potresel mrežo. Zdi se, da je »Drava« nevarna le doma, kjer sicer zmaguje z minimalnimi rezultati. Napad »Drave« sodi med najbolj neudinkovite (dal je samo 6 golov), medtem ko je tudi obramba najbolj nezanesljiva (preletela je 26 golov) Podravka: »Drava« 5:0.

»Drava« je v Koprivnici naletela na razpoloženi domači napad, ki ja je kar petkrat potresel mrežo. Zdi se, da je »Drava« nevarna le doma, kjer sicer zmaguje z minimalnimi rezultati. Napad »Drave« sodi med najbolj neudinkovite (dal je samo 6 golov), medtem ko je tudi obramba najbolj nezanesljiva (preletela je 26 golov) Podravka: »Drava« 5:0.

»Drava« je v Koprivnici naletela na razpoloženi domači napad, ki ja je kar petkrat potresel mrežo. Zdi se, da je »Drava« nevarna le doma, kjer sicer zmaguje z minimalnimi rezultati. Napad »Drave« sodi med najbolj neudinkovite (dal je samo 6 golov), medtem ko je tudi obramba najbolj nezanesljiva (preletela je 26 golov) Podravka: »Drava« 5:0.

»Drava« je v Koprivnici naletela na razpoloženi domači napad, ki ja je kar petkrat potresel mrežo. Zdi se, da je »Drava« nevarna le doma, kjer sicer zmaguje z minimalnimi rezultati. Napad »Drave« sodi med najbolj neudinkovite (dal je samo 6 golov), medtem ko je tudi obramba najbolj nezanesljiva (preletela je 26 golov) Podravka: »Drava« 5:0.

»Drava« je v Koprivnici naletela na razpoloženi domači napad, ki ja je kar petkrat potresel mrežo. Zdi se, da je »Drava« nevarna le doma, kjer sicer zmaguje z minimalnimi rezultati. Napad »Drave« sodi med najbolj neudinkovite (dal je samo 6 golov), medtem ko je tudi obramba najbolj nezanesljiva (preletela je 26 golov) Podravka: »Drava« 5:0.

»Drava« je v Koprivnici naletela na razpoloženi domači napad, ki ja je kar petkrat potresel mrežo. Zdi se, da je »Drava« nevarna le doma, kjer sicer zmaguje z minimalnimi rezultati. Napad »Drave« sodi med najbolj neudinkovite (dal je samo 6 golov), medtem ko je tudi obramba najbolj nezanesljiva (preletela je 26 golov) Podravka: »Drava« 5:0.

»Drava« je v Koprivnici naletela na razpoloženi domači napad, ki ja je kar petkrat potresel mrežo. Zdi se, da je »Drava« nevarna le doma, kjer sicer zmaguje z minimalnimi rezultati. Napad »Drave« sodi med najbolj neudinkovite (dal je samo 6 golov), medtem ko je tudi obramba najbolj nezanesljiva (preletela je 26 golov) Podravka: »Drava« 5:0.

»Drava« je v Koprivnici naletela na razpoloženi domači napad, ki ja je kar petkrat potresel mrežo. Zdi se, da je »Drava« nevarna le doma, kjer sicer zmaguje z minimalnimi rezultati. Napad »Drave« sodi med najbolj neudinkovite (dal je samo 6 golov), medtem ko je tudi obramba najbolj nezanesljiva (preletela je 26 golov) Podravka: »Drava« 5:0.

»Drava« je v Koprivnici naletela na razpoloženi domači napad, ki ja je kar petkrat potresel mrežo. Zdi se, da je »Drava« nevarna le doma, kjer sicer zmaguje z minimalnimi rezultati. Napad »Drave« sodi med najbolj neudinkovite (dal je samo 6 golov), medtem ko je tudi obramba najbolj nezanesljiva (preletela je 26 golov) Podravka: »Drava« 5:0.

»Drava« je v Koprivnici naletela na razpoloženi domači napad, ki ja je kar petkrat potresel mrežo. Zdi se, da je »Drava« nevarna le doma, kjer sicer zmaguje z minimalnimi rezultati. Napad »Drave« sodi med najbolj neudinkovite (dal je samo 6 golov), medtem ko je tudi obramba najbolj nezanesljiva (preletela je 26 golov) Podravka: »Drava« 5:0.

»Drava« je v Koprivnici naletela na razpoloženi domači napad, ki ja je kar petkrat potresel mrežo. Zdi se, da je »Drava« nevarna le doma, kjer sicer zmaguje z minimalnimi rezultati. Napad »Drave« sodi med najbolj neudinkovite (dal je samo 6 golov), medtem ko je tudi obramba najbolj nezanesljiva (preletela je 26 golov) Podravka: »Drava« 5:0.

»Drava« je v Koprivnici naletela na razpoloženi domači napad, ki ja je kar petkrat potresel mrežo. Zdi se, da je »Drava« nevarna le doma, kjer sicer zmaguje z minimalnimi rezultati. Napad »Drave« sodi med najbolj neudinkovite (dal je samo 6 golov), medtem ko je tudi obramba najbolj nezanesljiva (preletela je 26 golov) Podravka: »Drava« 5:0.

»Drava« je v Koprivnici naletela na razpoloženi domači napad, ki ja je kar petkrat potresel mrežo. Zdi se, da je »Drava« nevarna le doma, kjer sicer zmaguje z minimalnimi rezultati. Napad »Drave« sodi med najbolj neudinkovite (dal je samo 6 golov), medtem ko je tudi obramba najbolj nezanesljiva (preletela je 26 golov) Podravka: »Drava« 5:0.

»Drava« je v Koprivnici naletela na razpoloženi domači napad, ki ja je kar petkrat potresel mrežo. Zdi se, da je »Drava« nevarna le doma, kjer sicer zmaguje z minimalnimi rezultati. Napad »Drave« sodi med najbolj neudinkovite (dal je samo 6 golov), medtem ko je tudi obramba najbolj nezanesljiva (preletela je 26 golov) Podravka: »Drava« 5:0.

NOGOMET V DOMAČIH LIGAH

Trboveljski Rudar popušča

V MVC ligi so v nedeljo vrheli 7. v LP ligi pa predzadnje, osmo, kolo. Obe vodilni moštvi sta doživeli neuspeh, saj je Rudar izgubil srečanje s Slogo v Čakovcu 1:3, medtem ko je Krim izgubil točko v borbi s požrtvovalnimi Idrjčani. Ker imajo v MVC še 4 kolo do konca prvenstva, je veliko vprašanje, ali bo Rudar osvojil prvo mesto, medtem ko bo Krim moral na svojem igrišču doseči proti Trilavi vsaj neodločen rezultat, ki mu bo zadostoval za osvojitve prvega mesta.

Nevarna zasledovalca ima Rudar v mariborskih železnikarjih in celjskem Kladivarju. Oba sta mu trdno za petama. »Maribor« je topot v Zaboku »stresel« domačo Mladost in si ponovno izboljšal razliko v golih. Kaže, da je napadalni kvintet »Maribor« dobro učiščen, ker je doslej dosegel povprečno 4 gole na eni tekmi. Mladost: »Maribor« 2:5.

Kladivar je doma z lahko obrambo na razpoloženi domači napad, ki ja je kar petkrat potresel mrežo. Zdi se, da je »Drava« nevarna le doma, kjer sicer zmaguje z minimalnimi rezultati. Napad »Drave« sodi med najbolj neudinkovite (dal je samo 6 golov), medtem ko je tudi obramba najbolj nezanesljiva (preletela je 26 golov) Podravka: »Drava« 5:0.

»Drava« je v Koprivnici naletela na razpoloženi domači napad, ki ja je kar petkrat potresel mrežo. Zdi se, da je »Drava« nevarna le doma, kjer sicer zmaguje z minimalnimi rezultati. Napad »Drave« sodi med najbolj neudinkovite (dal je samo 6 golov), medtem ko je tudi obramba najbolj nezanesljiva (preletela je 26 golov) Podravka: »Drava« 5:0.

»Drava« je v Koprivnici naletela na razpoloženi domači napad, ki ja je kar petkrat potresel mrežo. Zdi se, da je »Drava« nevarna le doma, kjer sicer zmaguje z minimalnimi rezultati. Napad »Drave« sodi med najbolj neudinkovite (dal je samo 6 golov), medtem ko je tudi obramba najbolj nezanesljiva (preletela je 26 golov) Podravka: »Drava« 5:0.

»Drava« je v Koprivnici naletela na razpoloženi domači napad, ki ja je kar petkrat potresel mrežo. Zdi se, da je »Drava« nevarna le doma, kjer sicer zmaguje z minimalnimi rezultati. Napad »Drave« sodi med najbolj neudinkovite (dal je samo 6 golov), medtem ko je tudi obramba najbolj nezanesljiva (preletela je 26 golov) Podravka: »Drava« 5:0.

»Drava« je v K

DNEVNE NOVICE

GLEDALISCA

DRAMA LJUBLJANA

Torek, 29. oktobra ob 19.30: O'Neill: »Dolga dneva potovanje v noč«. Abonma F. »Sedeži so še v prodaji.« Sreda, 30. oktobra ob 19.30: O'Neill: »Dolga dneva potovanje v noč«. Abonma F. »Sedeži so še v prodaji.« Četrtek, 31. oktobra: zaprto. Petek, 1. nov.: zaprto. Sobota, 2. nov. ob 19.30: O'Neill: »Dolga dneva potovanje v noč«. Abonma C. »Sedeži so še v prodaji.« Nedelja, 3. nov. ob 19.30: Goodrich-Hackett: »Dnevnik Ane Frank«. Izven in za podelje.

Zaradi bolezni v ansamblu je morala Drama izpremeniti razpored predstav: abonenti redov F in G imajo namesto Linhartovega »Matčka« na predvidene dni predstavi O'Neillove drame »Dolga dneva potovanje v noč«, dočim ostane v četrtek Drama zaprta, a dijaški abonma I. je preložen na pozneje. Na izpremembo opozarjamo abonente in ostalo občinstvo.

POSOPINJE
ZADOLJIVOST JE ČISTITI Z

ISOL
ČISTILO ZA KOVINE IN STEKLO

OPERA

Torek, 29. oktobra ob 19.30 Baletni večer: Chopin: Silfide, von Einem: »Rondo o zlatem teletu«. Rossini: »Fantastična prodajalna«. Abonma red H. (Vstopnice tudi v prodaji.) Sreda, 30. oktobra ob 19.30 Giordano: »Andre Chénier«. Abonma red K. (Vstopnice tudi v prodaji.) Četrtek, 31. oktobra: zaprto. Petek, 1. nov.: zaprto.

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA

Gledališka pasaža
Torek, 29. oktobra ob 19.30: Evreinov: »Komedija o sreči«. Abonma Torek popoldanski. Vstopnice so tudi v prodaji. Ob 20.30: Nušič: »Dr.« Abonma TSS II. Vstopnice so tudi v prodaji.

Sreda, 30. oktobra ob 20: Nušič: »Dr.« Abonma Sreda. Vstopnice so tudi v prodaji. Četrtek, 31. oktobra ob 20: Čehov: »Striček Vanja«. Abonma Četrtek. Vstopnice so tudi v prodaji.

MARIBORSKE VESTI

DEZURNA LEKARNA
Torek, 29. oktobra 1957 lekarna »Planinka«. Glavni trg 20.

KINO

»UNION«: Ameriški barv. superscope film »Vera Kruz«.
»PARTIZAN«: Ameriški barvni Walt Disneyev film »Naši zvesti prijatelji«.
»UDARNIK«: Ameriški film »Tujec kliče«.
SLOV. NARODNO GLEDALIŠČE
Torek, 29. oktobra: Zaprto (Generalna). Sreda, 30. oktobra ob 19.30: Lorca: »Dom Bernarda Albe«. Premiera. Izven in za premierski abonma.

CELJSKE VESTI

SLOV. LJUDSKO GLEDALIŠČE CELJE

Sreda, 30. oktobra ob 19.30: »Dnevnik Ane Frankove«. Gostovanje v Volniku.
Sobota, 2. nov. ob 20: Peter Ustinov: »Romanov in Julija« - sobotni abonma in izven.
Nedelja, 3. nov. ob 10: Peter Ustinov: »Romanov in Julija« - nedeljski dopoldanski abonma in izven. Ob 20: »Dnevnik Ane Frankove« - Gostovanje v Novem mestu.

KINO

»UNION«: ameriški barvni cinemascope film »Do pekla in nazaj«. V glavni vlogi: Audie Murphy. Predstavi ob 18 in 20.
»METROPOL«: italijanski film »Nihove zmore«. Predstavi ob 18 in 20.

VESTI IZ TRBOVELJ

»DELAŠKI DOM«: mehiški film »Ko bom odšel«.
»SVOBODA«: Trbovlje II.: francoski barvni film »Bell Ami« (»Lepi strček«).

IZ PTUJA

OKRAJNO GLEDALIŠČE PTUJ
Sreda, 30. oktobra 1957 ob 20: E. Frelih: »Vrnili se je« Abonma red Sreda in izven.
Četrtek, 31. oktobra 1957 ob 18: E. Frelih: »Vrnili se je«. Abonma red: LMS II in izven.

IZ MURSKÉ SOBOTE

»PARK«: ameriški film »Senca preteklosti«. V glavni vlogi: Claudette Colbert, Orson Welles in George Brent. Predstava ob 20.

VESTI IZ KRANJA

»STORŽIČ«: italijanski film »V znamenju Vener«. V glavni vlogi: Vittorio de Sica in Sophia Loren. Predstavi ob 18 in 19.
»TRIGLAV«: premiera angl. barvnega vstopnega filma »Hiša skrivnosti«. Predstava ob 19.

Z BLEDA

Jugoslovanski film »Čevljarji na asfaltu«. Predstava ob 20.

Vesti z Jesenic in okolice

»RADIO«: italijanski film »Villa Borghese«. V glavni vlogi: Gerard Philipe in Micheline Presle. Predstavi ob 18 in 20.
»PLAVZ«: italijanski barvni film »Giuseppe Verdi«. V glavni vlogi: Pierre Cressoy in Anna Maria Ferrero. Predstavi ob 18 in 20.

VESTI IZ KOPRA

GLEDALIŠČE SLOVENSKEGA PRIMORJA KOPER
Torek, 29. oktobra ob 20: V. Ocvirk: »Mati na pogorišču«. Predstava v Ilirski Bistrici.

UPRAVNI ODBOR
podjetja Rudniki in
topilnica antimon in svinca
Zaječar pri Loznici

razpisuje

natečaj

za izpopolnitev delovnega mesta za

TEHNIČNEGA
DIREKTORJA
PODJETJA

Pogoji:
rudarska fakulteta z najmanj sedemletno prakso v stroki, po možnosti na vodilnih mestih.
Plača po pogodbi. Komfortno družinsko stanovanje zagotovljeno.
Prošnje z opisom dosedanjega dela sprejemamo do zaključno 15. novembra 1957.

KINEMATOGRAFI PREDVAJAJO

KINO »UNION«

V OKVIRU 40. LETNICE
OKTOBRSE REVOLUCIJE

bo na sporedu sovjetski film

»POSLEDNJA NOČ«

Cena enotna 40.—. Film je na sporedu samo danes! Predstave ob 15, 17, 19 in 21

Ob 10 matineja angleškega vstopnega barvnega filma

PLAVOLASA
ZAPELJIVKA

V glavni vlogi: Diana Dors. Prodaja vstopnic od 9.30 do 11 ter od 14 dalje. Za matinejo pa od 9 dalje

KINO »KOMUNA«: franc. film »Otroci ljubezni«. Brez tednika. Predstave ob 15, 17, 19 in 21.
KINO »SLOGA«: amer. barvni film »Rob Roy«. Tednik. F. N. 43. Predstave ob 15, 17, 19 in 21. V gl. vlogi: Richard Todd.
Prodaja vstopnic v vseh treh kinematografih od 9.30 do 11 in od 14 dalje.
KINO »VIČ«: premiera madžarskega

KINO »TRIGLAV«

Italijanski film

Na robu propada

Tednik. V glavni vlogi Eleonora Rossé Drago, Irene Genna. Predstave ob 15, 18 in 20. Prodaja vstopnic od 15 dalje.

KINO »SISKA«

Mehiški film

»Zadnja želja«

V glavni vlogi Esther Fernandez in Antonio Badu. Predstave ob 16, 18 in 20. Prodaja vstopnic od 14 dalje.

DROBNI OGLASI

V ponedeljek zjutraj 28. oktobra, sem izgubil od Vrhnike do Ljubljane rjav moški čevlji. Najditega prosim, naj ga proti nagradi odda v oglasni oddelček, Kopitarjeva 4.

VOJNA POŠTA 2430

BEOGRAD

Nemanjina 15/III

razpisuje

NATEČAJ

za sprejem v službo:

1. UPRAVNIKA LABORATORIJA
Pogoji: ing. tehnologije ali ing. kemije s petletno prakso, dobro poznavanje blaga in usnja, po možnosti tudi živil.
 2. STROJNEGA INŽENIRJA ZA DELO V INSTITUTU
 3. INŽENIRJA TEHNOLOGA ZA DELO V INSTITUTU
 4. USNJARSKEGA TEHNIKA
Pogoji: srednjetehtniška šola usnjarske stroke za delo v laboratoriju.
 5. VODJO KABINETA VZORCEV
Pogoji: srednja ekonomska šola.
 6. MOJSTRA ČEVLJARJA
Pogoji: visokokvalificirani mojster z daljšo prakso v proizvodnji težke obutve, s poznavanjem modelarstva, krojenja obutve in surovin za izdelavo obutve.
 7. MOJSTRA SEDLARJA
Pogoji: visokokvalificirani mojster z daljšo prakso v sedlarstvu.
 8. TEHNIČNEGA RISARJA
Pogoji: srednja tehniška šola ali enoletna šola kartografskih risarjev s prakso.
- Plača po uredbi in armadni dodatek.
Mojstri pod 6. in 7. bodo nastavljeni z zvanjem vojskih mojstrov s prejemki, urejenimi v Uradnim vojnem listom 2/57.
Kolkovane prošnje z življenjepisom pošljite Vojni pošti 2430, Beograd, Nemanjina 15 — do 15. novembra 1957. 3447

Umri je moj ljubi mož
MARTIN ŠTREKELJ

upokojenec

Pogreb dragega pokojnika bo v sredo, 30. oktobra 1957 ob 15. uri iz Petrove mrljske vežice na Zalah.
Ljubljana, 29. oktobra 1957. Zalujoča žena Helena

V 36. letu starosti nas je za vedno zapustila naša dobra mama
NEŽA MARUCELJ

Pogreb drage pokojnice bo v sredo, 30. oktobra 1957 ob 16. uri iz Frančiškove mrljske vežice na Zalah.
Ljubljana, Rim, 28. oktobra 1957.

Zalujoči otroci: Fani, Jože, Erna in Marjan z družinami ter ostalo sorodstvo.

Vsem, ki ste ga poznali, sporočamo, da nas je po hudi in mučni bolezni za vedno zapustil naš ljubljani mož, oče, stari oče, brat, stric, svak in tast

LUDVIK VAJDIČ

gostilničar

Pokojnika bomo spremili na njegovi zadnji poti v torek, dne 29. oktobra 1957 ob 15.30 iz Tacna na pokopališče v Šmartnem pod Smarno goro.
Tacen, dne 27. oktobra 1957.

Zalujoče družine: Vajdič, Cafuta, Slaviček in Kernič

V globoki žalosti sporočamo, da je dne 27. oktobra 1957 tragično preminil dolgoletni član in funkcionar naše podružnice, tovariš

FRANC PRIMOŽIČ

vodja remontno-mehanične delavnice

Pogreb dragega pokojnika bo dne 30. oktobra 1957 ob 16. uri izpred hiše žalosti na pokopališču v Dolenji Logatec.

Zasluznega člana bomo ohranili v trajnem spominu.

SINDIKALNA PODRUŽNICA KLI LOGATEC

Globoko pretreseni sporočamo žalostno vest, da se je dne 27. oktobra 1957 smrtno ponesrečil požrtvovalni član našega kolektiva

FRANC PRIMOŽIČ

vodja remontno-mehanične delavnice

Na njegovi zadnji poti ga bodo spremili v sredo, dne 30. oktobra 1957 ob 16. uri izpred hiše žalosti na vaško pokopališče v Dolenjem Logatecu.
Draga in nepozabnega tovariša bomo ohranili v toplem spominu!

Dolenji Logatec, dne 28. oktobra 1957.

Kolektiv Kombinata lesno predelovalne industrije Logatec

RADIO LJUBLJANA

Spored za torek, 29. oktobra
5.00—8.00 Dobro jutro! (pisan glasbeni spored) — vmes ob 6.30—6.40 Reklame — 6.40—6.45 Naš jedilnik — 8.05 Slovenske narodne poje mali ansambl — 8.35 Janez Krstnik Novak: Fagaro (Scenska glasba k Linhartovi igri »Veseli dan ali Matiček se žen«) — 9.00 Zabavni mozaik — 9.30 Solistična glasba — 10.10 »Pozdrav iz Berna« (igra orkester Tony Leutwiller) — 10.40 »Poje z nami« — 11.00 Nicolo Paganini: Koncert za violino in orkester št. 2 v h-molu — 11.30 Za dom in žene — 11.45 Poskočna harmonika — 12.00 Slovenske narodne pesmi — 12.30 Kmečka univerza — Ing. Vlasta Stergar: Zimsko skropljenje sadnega drevja — 12.40 Orkestralne miniature — 13.15 Ilir Patacin in njegovi instrumentalisti — 13.30 Pisan spored opernih melodij — 14.20 Za okroke — (Dušan Simić: Na Cukur Cessni) — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.15 Zabavna glasba, vmes reklame — 15.40 Potopisi in spomini — Kasimir Edschmid: Na poti do Viktorijinih slapov — 16.00 Popoldanski simfonični koncert — 17.10 Spomini na Broadway — kot jih obuja Orkester Wernerja Müllerja — 17.50 Trije pevali — tri popevke — 18.00 Sportni tednik — 18.30 Iz zakladnice jugoslovanskih samospevov — 18.50 Domače aktualnosti — 19.00 Zabavna glasba, vmes reklame — 19.30 Radijski dnevnik — 20.00 Koncert Ljubljanskega komornega zbora — 20.30 Radijska igra — Hans Dätler: Kapitan balena — 21.30 »Pravnik cvetoč čedenje (japonske pesmi v predbah za veliki zabavni orkester) — 22.15 »Ko se zvezde utrinjajo« — 23.00 — 23.15 in 23.30—23.45 Oddaja za tujino (prenos iz Beograda)

II. program

na valu 202,1 m in 99,9 Hz
14.00 Lahka glasba — 15.00 Napoved časa, poročila in vremenika napoved — 15.10 Ljubljanska kronika in obvestila — 15.25 Otroški in mladinski šport pojo — 15.45—16.00 Filmska kronika

23.15—23.00 Nočni koncert

Uredništvo »LJUDSKE PRAVICE«
LJUBLJANA — KOPITARJEVA 6-III

sprejme:

korektorja • stenografa • teleprintista

Pismene ponudbe s kratkim življenjepisom pošljite na zgornji naslov.

Okrajni zavod za socialno zavarovanje v Celju

sporoča, da posluje za stranke od 1. novembra 1957 dalje izključno samo ob

ponedeljkih, sredah in sobotah

od 8. do 10. ure

Izven tega časa strank ne bomo sprejemali.

Ta ukrep je nujno potreben, da si zagotovimo čas za redno delo, ki je pri dosedanji praksi neomejenega sprejemanja strank postalo zelo otežkočeno.

Prosimo zavarovance, da vzamejo to z razumevanjem na znanje.

3570

Vsem sorodnikom in prijateljem naznanjamo žalostno vest, da je umrla naša ljuba in dobra mama, stara mama in tašča
HEDVIKA ŽIBRET, roj. DOLGAN

Pogreb dragi pokojnice bo v sredo, dne 30. oktobra 1957 ob 16. uri na zagorsko pokopališče.

Zalujoči: hčerki Ladica in Zora, zeta Janez in Tine, vnuk Zoran ter ostalo sorodstvo.

SATELIT

na angleškem nebu

● Vsi londonski listi redno obveščajo bralce o gibanju prvega ruskega satelita. Seveda objavljajo tudi uro in minuto, kdaj zakroži nad Londonom, ki ga po daljšem jasnem vremenu spet pokrivajo oblaki in megla. List »Daily Mirror« (Dnevno zrcalo), ki trdi, da ima največjo naklado na svetu, je začel pred kratkim izhajati s posebnim dodatkom na štirih straneh pod naslovom »Space Mirror« (Vsemirsko ogledalo). Svoje dosedanje geslo je spremenil v reklamni vzlik: Največja dnevna prodaja v vsemirju. Namesto letnice ima zapisano »Prvo vsemirsko leto«.

Spričo ruskega umetnega meseca so se razvnele v Veliki Britaniji številne razprave

Prvi umetni satelit je dal angleškim karikatelistom pobudo za marsikatero posrečeno risbo. Na primer tale »družinska«: »Možiček, spregovoril je prvo besedo: blip, blip...«

Seveda so tudi naslovi članov primerno oblikovani, na primer »Uradno se je začela vsemirska doba« ali »Človek, ki bo letel na Mesec, se je že rodil«, itd. Omenjeni list je razpisal anketo z vprašanjem: »Kaj bi storili, če bi vam kdo rekel, da je v raketi še eno pristo mesto? Ali bi šli na Mesec?«

Odgovori na to vprašanje so značilni, kolikor so seveda točni. Vsi anketiranci izpod 25 let so odgovorili: »Da, vsekakor«. Moški do tridesetih let: »Ne na prvi vožnji, marveč na drugi, če bi nam jamčili, da se bomo vrnili.« Moški nad 30 let in ženske nad 25 let: »Za nobeno ceno!«

Nemara prav toliko prostora kot »rdečemu mesecu« — tako imenujejo Angleži sovjetski satelit — posvečajo ameriškim pravištvam na izstrelitev satelita. Iz vsega seveda diha močna priz-

detost Američanov, ker so jih Rusi občutno prehiteli.

Pisec uvodnika v nekem angleškem listu opozarja spričo sovjetskega satelita na pomanjkanje strokovnjakov in znanstvenikov v Angliji: »Medtem ko imajo v SZ vsako leto po 280 diplomiranih tehnologov na milijon prebivalcev in v ZDA po 136, jih ima Britanija komaj 57. Paradoksalno se sliši, da je na oxfordski univerzi zraven 18 profesorjev moderne zgodovine en sam predavatelj tehničnih znanosti.«

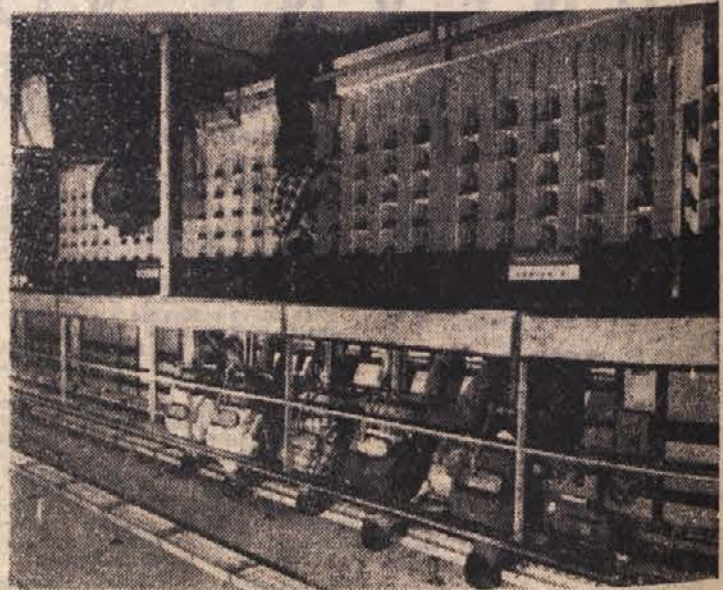
Angleži zelo radi pišejo uredništvom. Pisma so kratka, zato pa včasih duhovita. Primer: »Ali se spominjate vseh tistih ljudi, ki so si že kupili vozne listke na Mesec in tudi posebne liste za parcele tam gori? Kaže, da si bodo morali priskrbeti ruske viže...« Ali pa: »Vsekakor ni prepozno, da mi odgovorimo na rusko propagandno zmago s tem, da bi predsednika vlade in ves njegov kabinet poslali v stratosfero, kjer bi bilo njihovo oddajanje znaka »blip« — to znamenje oddaja sovjetski satelit — vsekakor večje praktične vrednosti kot dolge govornice v Spodnji zbornici.«

Nov foto-sintetični proces

Skupina ameriških znanstvenikov je odkrila nov fotosintetični proces, v katerem rastline izkoriščajo sončno energijo za proizvodnjo aminskih kislin, ki so iz njih sestavljene beljakovine. To je nekoliko skrajšan proces, pri katerem ne pride najprej do proizvodnje sladkorja in šele potem beljakovin, marveč rastline takoj proizvajajo te snovi.

Ta fotosintetični proces so najprej odkrili pri tako imenovanih fotosintetičnih žvepljenih bakterijah, znanstveniki pa upajo, da ga bodo že v bližnji bodočnosti ugotovili tudi pri višje organiziranih rastlinah.

Zanimivo je, da omenjajo ameriški znanstveniki v zvezi s svojim odkritjem napoved sovjetskih znanstvenikov o možnosti obstoja te neposredne sinteze beljakovin v koreninah višjih rastlin, in menijo, da je ta proces isti, ki ga imajo v mislih njihovi sovjetski kolegi.

Avtomat, ki sortira po 15.000 pism na uro, preizkušajo v ameriškem mestu Silver Spring. Pet tehnikov nadzoruje delo, kot kaže posnetek. Stroj tehta 14 ton, je 15 m dolg, 3,9 m visok in širok tri metre. Izdelali so ga v Angliji, podobne naprave pa uporabljajo tudi že nekatere kanadske velike pošte.

Ribe bodo pomagale

Pridružile se bodo poskusnim živalim, ki jih potrebujejo gerontologi za svoje raziskovalno delo

Strokovnjaki že dolgo vedo, da je mogoče natančno ugotoviti starost po velikosti in po njihovi vihih kosteh. Zdaj upajo znanstveniki, da jim bo proučevanje rib pomagalo pri raziskavah najrazličnejših problemov v zvezi s staranjem organizmov. Ribe bodo torej glede na svoje telesne lastnosti izvrstni pomočniki pri preverjanju različnih teorij o staranju.

Za poskuse so doslej uporabljali le majhne laboratorijske živali, ki dosežejo sorazmerno zelo kratko življenjsko dobo, zato je bilo primerjalni znanosti težko ugotoviti starost bodisi divjih, bodisi domačih živali.

Nekdo so menili, da se ribe ne starajo, marveč da rastejo vse do tle, dokler ne poginejo ali po »nesrečnem naključju« ali pa zaradi bolezni. Prof. Gerking z ameriške univerze v Indiani je ugotovil, da ribe ne le rastejo, marveč da se tudi starajo, in pa to, da poginejo sorazmerno tem prejšnjim, čim hitreje rastejo. Znanstvenik meni, da je s spremembami v prehrani in temperaturi mogoče vplivati na hitrost rasti in torej tudi na staranje. Razen tega pravi prof. Gerking, da bi na ribah lahko preverili splošno priznano domnevo, da je življenje živali tem krajše, kolikor hitreje rastejo in dozori.

Drobne ZANIMIVOSTI

NA RACUN BAHACEV

Biljeterji, ki spremljajo obiskovalce gledaliških predstav do sedežev v dragih broadwayskih gledališčih, so se izmislili novo možnost za zaslužek. Zbirajo stare vstopnice, ki jih potem prodajajo ljudem s podedelja, da se ti lahko po vrstvi v domači kraj pobahajo, kako lepo je bilo v najdražjih gledališčih New Yorka. Stare vstopnice prodajajo biljeterji za dva dolarja.

NOVI LOKALI ZA TURISTE

Predvsem za tute turiste bodo v Moskvi odprli vrsto nočnih zabavišč, tri nove restavracije s kabaretnim programom in dvojne plesnih dvoran.

SMRT ZARADI URE

Upravitelj neke elektronske trgovine v Milanu je umrl po šudnem naključju. V poslovalnici je stala kabina z elektroničnimi napravami, s katerimi je upravnik kontroliral delovanje vseh avtomatov. Stopil je v kabino, potem pa se je nenadoma zabliskalo in je bil na mestu mrtev. Kasneje so ugotovili, da je prišlo do kratkega stika med njegovo zapustno uro in električno napeljavno.

DRAGO JE PLACAL STAVO

Elektromonter iz ameriškega Greenwilla je sklenil stavbo, da si bo na stolpu visoke napetosti v stiku s tokom prižgal cigareto. Zares je splezal na daljnovidni steber, po katerem je tekel tok z jakostjo 300.000 voltov. Monter pa je bil premalo previden, ker je napravil kratek stik in so ga s hudimi opeklinami na telesu prepepeljali v bolnišnico.

NOVA MEDICINSKA PANOGA

Sovjetski časopis »Medicinski delavec« piše o razvoju kozmične medicine kot nove medicinske panoge. List navaja, da ima ta znanstvena panoga že trdne temelje, na katerih bo pripravila vse potrebno, da bodo ljudje ostali živi med potovanjem po vsej mirju. Dokaj podatkov so posredovali znanstvenikom instrumenti na živalih, ki so jih z raketami poslali visoko nad zemeljsko površino.

POROKA NA STARE DNI

V Londonu sta se poročila 93-letni stari in njegova 84-letna gospodinja. Istega dne pa sta se vzela tudi 82-letni ded, ki ima 34 vnukov, in 79-letna hči. Britanski listi so poročali o teh porokah in dodajali, da so to najstarejši znani »mladoporočenci« v Angliji.

KALEJDOSKOP ISKANJA

Zapiski z XI. Triennala v Milanu

Sašo Lovšin

POLOVIČARSTVO

Armida, preprosto, simpatično milansko dekle — zaposlena je kot strojeopisnica pri sindikatu — mi je rada priznala, da ji je od vsega razstavljenega na Triennalu najbolj všeč mednarodna stanovanjska razstava. Ni je težko razumeti: od otroških let je prebivala v eni izmed sivih, milanskih železničarskih hiš, ki so bolj vojašnice kot hiše. Zdaj je pri tridesetih, samska je in vsa njena bit se nedvomno vrti okrog istega vprašanja: dom, imeti svoj dom, ne hišice med rožami in drevjem, ki o njej sanjajo zaljubljeni vsega sveta, saj so ji take sanje že presahinile, temveč lepo, prijetno, udobno domače ognjišče.

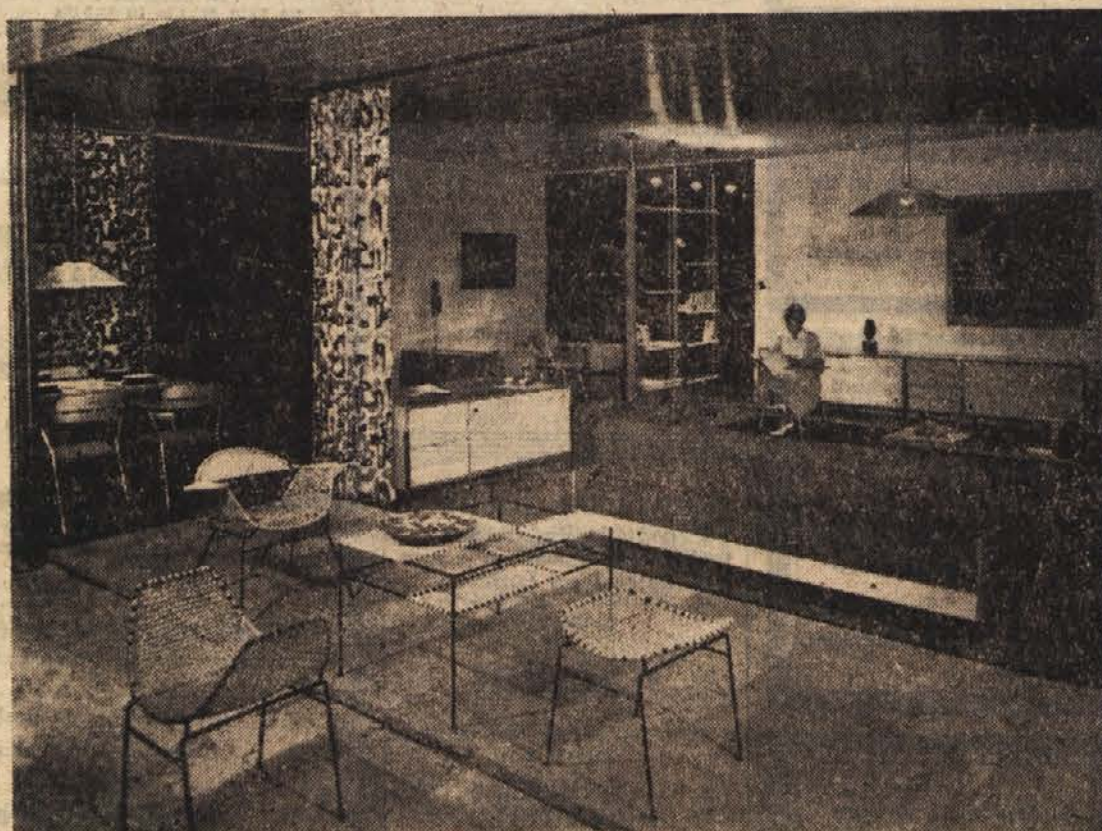
Lahko si misliš, kako rad bi imel nekaj takega, kot razstavlja te vi Jugoslavi, se mi je upravičeno laskal ob jugoslovanskem paviljonu na triennalski razstavi stanovanj Armidin oče. »Zlasti sedaj, ko pojdem vsak čas v pokoj in bom moral prepustiti službeno stanovanje drugim. Toda, kako, ko niti ne vem, kam naj grem! In potem — kaj naj pustim Armidi?«

Rad bi mu odgovoril nekaj konkretnega, da bi spet zabliskala njegove oči, kot takrat v dneh okupacije — v naših krajih je

nem blagu, cenah, nakupu itd. S tem in podobnim pa so ustregli zato posebej nastavljeni ljudje na razstavnih prostorih drugih udeleženk. Le-te se niso odrekle niti diskretni kupčiji (in čemu bi se!), ki ni motila triennalskega vzdušja, v posebni pisarni, ki so jo dali na razpolago prireditelji.

Naš uspeh bi bil nedvomno večji, če ne bi zaradi pomanjkanja sredstev dela opravili na polovico, zlasti še, ker smo bili med tistimi, ki so imeli največ obudovalcev.

Skušal sem si pomagati z jugoslovanskim katalogom, posvečenim mednarodni razstavi stanovanja, ter z vodičem po razstavi, ki so ga pripravili prireditelji po predlogih držav udeleženk. Dve verziji dnevnih sob, ki smo jih razstavili Jugoslavi (mimogrede: dnevne sobe so razstavljali še Finci, Švedi, Danci, Nemci, Italijani in Francozi) pa so pokazali tazen tega kompletna stanovanja ali spalnice in podobno) sta uredila ob sodelovanju zagrebškega Studija za industrijsko oblikovanje in jugoslovanske industrije arhitekta Mario Antonini iz Zagreba in Niko Kralj, ki je iz Kamnika in ne iz Zagreba, kakor stoji v vodiču. To

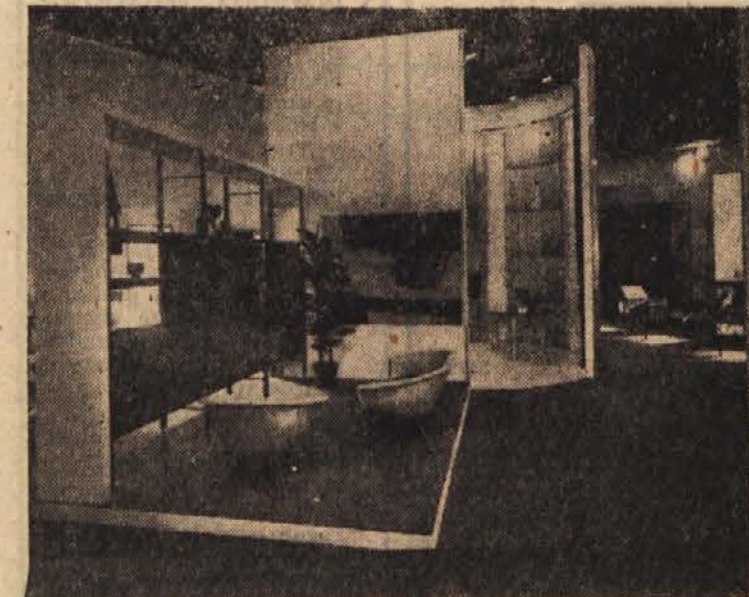

Jugoslavi se je udeležila triennalske mednarodne razstave stanovanj z dvema verzijama dnevnih sob. Jugoslovanski paviljon je uredil arh. Mario Antonini po svojem projektu, pri katerem je sodeloval tudi arh. Niko Kralj. Jugoslavi smo hoteli pokazati, kakšne so naše možnosti serijske proizvodnje. Razstavljeno pohištvo in dekorativne izdelke so projektirali in izdelali številni sodelavci ob pomoči jugoslovanskih tovarn. — Na sliki: pogled v jugoslovanski paviljon. (Foto Janez Kališnik)

»Ne,« sem ji odgovoril, »le organizacija ureditve je bila poverjena Studiju za industrijsko oblikovanje v Zagrebu, in skušal prikriti neugoden občutek vsiljivosti sodelavcev tega Studia, ki so v posebni angleški prilogi v katalogu napisali za vseh svojih 28 sodelavcev točne naslove in nadstropja, medtem ko so na vse druge, celo na jugoslovanskega komisarja za Triennale, ki je v okviru možnosti in letošnjega domačega koncepta uspešno vodil priprave, pozabili.«

(Dalje prihodnjic)

Cehi so uredili svoj razstaviščni prostor, kjer so razstavljali steklarske izdelke, s precejšnjo domselnostjo in so temeljito izbrali vse možne svetlobne učinke. Zal imamo le nekaj ne preveč srečno izbranih fotografij. Na sliki: kristalni vaz, ki sta ju izdelali Marija Stahlikova in Marta Kerhartova iz visoke šole za industrijsko umetnost v Pragi.

Na triennalski mednarodni razstavi stanovanj je razen Jugoslavi sodelovalo sedem držav. Največ priznanj so razen Jugoslavi dobili Danci in Švedi. Med drugimi so ugajali Finci in Francozi, ki so prikazali stanovanje mladoporočencev »v okviru značilnosti in omejitve francoskega petletnega načrta«. Precej priznanj pa je želel tudi paviljon »Internacionalno stanovanje«, ki so ga sestavili iz izdelki številnih držav. — Na sliki: detail iz danskega paviljona.

služboval kot italijanski železničar — ko nas je učil »bandiera rossa« in nosil našo literaturo mimo stražarja prek blokov. Pa nisem našel besede. Tako smo gledali in gledali in Armida se je navduševala kot otrok.

Kaj vse je hotela vedeti! Mnogo več, kot sem ji lahko povedal o naših razstavljalcih, razstavlje-

mi ne bi niti padlo v oči, če me ne bi vprašala Armida: »Ali je Zagreb vaše središče za umetno obrt, industrijski desen in moderno arhitekturo?« Po jugoslovanskem katalogu bi človek namreč sklepal, da se XI. triennala razen Nika Kralja ni udeležil noben drug Jugoslovane kot le Zagrebčani.

Dobrotnik pa tak

- Tat je podaril del ukradenega denarja

Z nenavadnim plomom ima opraviti policija v belgijskem kraju Marchienne-au-Pont. Pozno zvečer je prišel na policijsko postajo možki in položil na mizo pet bankovcev po tisoč frankov: »Pravkar sem jih našel in bi jih rad oddal.«

Stražnik mu je čestital, nato pa ga je začel spraševati. Najdilec je povedal, da je opazil bankovce na domači okenski polici. Kmalu potem je prihitel na postajo ženska: »Uganite, kaj sem pravkar našla! In je položila na mizo deset bankovcev po pet sto frankov. Lovila je sapa in v pretrganih stapkah povedala, da je odprla pisemski nabiralnik na domačih vratih, pa so ji bankovci padli v dlan. Sprva je menila, da so se otroci igrali in med igro staršem izmaknili denar, zato je popraševala po hiši, pa ga ni nihče pogrešal.

Ko so se naslednje jutro trije stražniki ukvarjali z najdenim denarjem, je prišel na postajo ves razburjen možki, ki je povedal,

da so mu plomilec odnesli 52 tisočakov v bankovcih po tisoč in pet sto belgijskih frankov. Brž so ugotovili zvezo med najdenim denarjem in tatvino.

Kmalu potem se je na uradu za najdene predmete oglasila ženska, ki je prav tako našla petstotakov. Izračunali so razliko med najdenim in ukradenim denarjem. Znašala je 36.500 frankov. Te si je zelo verjetno pridržal plomilec — seveda če ni kak najdilec utajil denarja — ki si je nemara hotel s skrinostnimi darovi pomiriti slabo vest.

Gotski nakit v Italiji

V kraju Regio Emilia (severna Italija) so pri kopanju temeljev odkrili precej gotskega nakita in bizantskih kovancev. V pol metra dolgem svinčenem tulcu so našli 15 zlatih prstanov z dragimi kamni, troje ogrlic in pet parov zlatih uhanov. Razen tega so odkrili dva brušena draga kama, zlat križ, tri srebrne zaponke in 60 zlatnikov, ki so iz obdobja 476—486 po našem štetju.